

CERTIFICATIESCHEMA BAROMETER DUURZAAM TERREINBEHEER

Niveau: Zilver en Goud

Datum van ingang: 1 april 2016
Herziening per: 1 april 2017
Vastgesteld door: SMK
Code: BDT.16

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.barometerduurzaamterreinbeheer.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Barometer Duurzaam Terreinbeheer zijn wettelijk beschermd en gedeponereerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 0807024. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

Inhoudsopgave*

1. Algemene eisen**
2. **Aanvullende algemene eisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer**
3. **Niveau: Zilver**
4. **Niveau: Goud**

Bijlagen

Bijlage I:	Definities en toelichtingen
Bijlage II:	Voorbeelden gewasbeschermingsplannen
Bijlage III:	Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep
Bijlage IV:	Voorbeeld milieubeleidsverklaring
Bijlage V:	Gladheidsbestrijding - voorbeeld van een onderhoudsplan - samenstellingseisen dooimiddelen
Bijlage VI:	Criteria voor toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de op het zilveren niveau geformuleerde uitzonderingen inclusief beperkingen van toepassing van niet chemische technieken ten behoeve van onkruidbestrijding.

* Vet gedrukte onderdelen zijn in dit document opgenomen

** Algemene eisen zijn een onderdeel van dit certificatieschema. Deze eisen zijn als afzonderlijk gepubliceerd en te downloaden op www.barometerduurzaamterreinbeheer.nl

Toelichting

De criteria voor niveau Zilver zijn bedoeld voor uitvoerders en terreineigenaren. De criteria voor niveau Goud zijn alleen bedoeld voor terreineigenaren.

Criteria

Indien een bedrijf/organisatie het Barometer Duurzaam Terreinbeheer certificaat wil behalen moet worden voldaan aan de volgende criteria:

Algemene eisen hoofdstuk 1 en 2

De criteria zoals beschreven in hoofdstuk 1 'Algemene eisen' en hoofdstuk 2 'Aanvullende algemene eisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer' gelden voor niveau Zilver en Goud.

Zilver hoofdstuk 3

Voor zover van toepassing voldoen aan de criteria voor Zilver en Goud.

Goud hoofdstuk 4

Voor zover van toepassing voldoen aan de criteria voor Goud.

Bijlagen

De bijlagen gelden voor niveau Zilver en Goud.

2. Aanvullende algemene eisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Van toepassing op niveaus: Zilver en Goud

Toelichting

Productgroep Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Opbouw barometer

Dit certificatieschema Barometer Duurzaam Terreinbeheer is opgesteld voor de dienst duurzaam beheer van terreinen (productgroep). De barometer is onderverdeeld in twee gedefinieerde niveaus, die hieronder worden toegelicht. Per niveau wordt aangegeven wie het certificaat kan behalen, tevens worden de reikwijdte ten aanzien van de terreinen en criteria gespecificeerd:

Barometer niveau Zilver:

Het certificaat kan worden behaald door de direct voor het terrein verantwoordelijke rechtspersonen (zoals eigenaar, pachter, huurder) als door uitvoerders van het terreinbeheer voor: "De activiteiten, die nodig zijn om onkruidbestrijding op verhardingen, gewasbescherming en plaagbestrijding in groen op gedefinieerde terreinen duurzaam uit te voeren".

Barometer niveau Goud (= Milieukeur):

Het certificaat kan worden behaald door de direct voor het terrein verantwoordelijke rechtspersonen (zoals eigenaar, pachter, huurder) voor: "De activiteiten die nodig zijn om het beheer van gedefinieerde groene en verharde terreinen duurzaam uit te voeren".

Criteria

2.1 Aanvullende algemene eisen

Eis	Beoordelingsrichtlijnen	Sanctie	Niveau
<p>2.1.1 Frequentie audits</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dan dient van minimaal 2 maanden registraties beschikbaar zijn van de voorgaande werkperiode, kan zonder een bepaalde tussentijdse werkperiode tot certificatie worden overgaan onder de voorwaarde dat bij de initiële audit is aangetoond dat aan de eisen wordt voldaan. Indien er geen registraties over de voorgaande werkperiode beschikbaar zijn, kan pas een certificaat worden afgegeven indien bij de periodieke audit over een werkperiode van minimaal 5 maanden registraties beschikbaar zijn op basis waarvan kan worden aangetoond dat aan alle eisen wordt voldaan. - Bij de fysieke audit (initiële of periodieke audit) van de aangemelde organisatie dienen minimaal $\sqrt{n}$ van het aantal ($=n$) werkeenheden jaarlijks te worden bezocht, met een maximum van 5 bezoeken. De werkeenheden dienen afwisselend te worden bezocht. De bezoeken aan de werkeenheden worden verdeeld over de verschillende vestigingen. Indien de administratie niet op een centrale locatie aanwezig is worden de vestigingen geaudit alsof het zelfstandige organisaties zijn. Tijdens de fysieke audits dient verder jaarlijks minimaal $\sqrt{n}$ van het aantal ($=n$) toepassers steekproefsgewijs geaudit te worden op bekendheid met en het juist uitvoeren van de vereiste procedures en activiteiten. Met een maximum van 5 steekproeven. - Er kan pas een certificaat worden afgegeven indien er minimaal 1 jaar registraties beschikbaar zijn van de voorgaande werkperiode op basis waarvan kan worden aangetoond dat aan alle eisen wordt voldaan. - Indien er geen chemisch onkruidbestrijding op verhardingen plaatsvindt kan er met steekproeven worden gewerkt die gebaseerd is op de complexiteit en grootte van de terreinen. Er wordt bij een kleine beheerder (tot 25 hectare) op minimaal 3 locaties in het veld gekeken. Bij grotere beheerders op minimaal 5 locaties. <p>Alle niveau's De certificatie-instelling bezoekt jaarlijks aanvullend 10 procent van de certificaathouders met een gereduceerde audit frequentie met een onaangekondigde audit.</p>	Nvt	Nvt	Major
<p>2.1.2 Geldigheid certificaat</p> <p>Het certificaat wordt jaarlijks na de initiële of periodieke audit afgegeven en is geldig voor onbepaalde tijd, tot het moment dat bij een volgende audit, ook na eventuele sanctieperiode, blijkt dat niet aan de eisen wordt voldaan of tot het moment van afmelden door de certificaathouder.</p>			
<p>2.1.3 Vakbekwaamheidseis auditoren</p> <p>Indien gewasbeschermingsmiddelen op verhardingen worden toegepast dient de auditor een geldig Bewijs van vakbekwaamheid (voorheen werd dit Sputlicentie genoemd) te hebben behaald en aanvullend dient men aan te tonen dat er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op verhardingen: 			

Eis	Beoordelingsrichtlijnen	Sanctie	Niveau
<ul style="list-style-type: none"> o minimaal één door Bureau Erkenningen erkende kennisbijeenkomst met DOB als onderwerp is gevolgd. o per nascholingscyclus van 5 jaar minimaal 2 keer een door Bureau Erkenningen erkende kennisbijeenkomst met DOB als onderwerp wordt gevolgd en daarnaast minimaal 2 toolboxmeetings. Een toolboxmeeting is een intern of externe georganiseerde bijeenkomst waarin de laatste ontwikkelingen op het gebied van de toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen aan de orde komen. 			
<p>2.1.5 Wetgeving Hoewel dit certificatieschema in eerste instantie niet bedoeld is om voorgenoemde algemene wet- en regelgeving te borgen, kan een certificaathouder tijdens een audit op de hieruit voorkomende onderstaande zes punten geaudit worden door de certificatie-instelling:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Opslag van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding vindt plaats in ruimtes die voldoen aan de wettelijke eisen. b. De inkoop/voorraad administratie dient minimaal jaarlijks te worden geactualiseerd, in ieder geval op 1 januari van enig kalenderjaar. c. Indien gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dient een gewasbeschermingsplan beschikbaar te zijn, de uitvoering dient conform het plan plaats te vinden (zie voor een voorbeeld van een Gewasbeschermingsplannen voor verhardingen en groene terreinen in Bijlage II) en men dient vanuit het wettelijke gebruiksvoorschrift een registratie bij te houden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen. d. Degenen die gewasbeschermingsmiddelen toepassen, kunnen aantonen dat zij in het bezit zijn van een geldig en vereist bewijs van vakbekwaamheid (voorheen spuitlicentie). e. Het gebruik van onkruidbestrijdingmiddelen die geen toelating (meer) hebben van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) is verboden. f. Lege materialen en spoelwater bij gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen moeten worden verzameld en afgevoerd conform de wettelijke richtlijnen. 	<p>Administratieve audit van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bewijs van vakbekwaamheid - Gewasbeschermingsplan(nen) - Inkoop van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding/voorraad administratie. - Registratie van toepassingen van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding <p>Fysieke audit van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - criterium 2.1.5 sub a, d, e + f audit of onkruidbestrijdingsmiddelen die geen toelating (meer) hebben afwezig zijn. 		Major
<p>2.1.6 Personeel Personeel en externen die belast zijn met de uitvoering van werkzaamheden die in relatie staan tot het certificaat dienen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Aantoonbaar schriftelijk te zijn geïnformeerd over de eisen waaraan men bij de werkzaamheden dient te voldoen door bijvoorbeeld werkinstructies en/of uitreiking van informatie tijdens een toolboxbijeenkomst. Een toolboxmeeting is een bijeenkomst gericht op een specifiek vakinhoudelijk onderwerp. b. <u>Bij toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Minimaal één door Bureau Erkenningen erkende kennisbijeenkomst met DOB als onderwerp is gevolgd Zie www.erkenningen.nl. 	<p>Administratieve initiële- en periodieke audit van de gestelde criteria. Administratieve audit van lijst van uitvoerende medewerkers waarin per werkploeg het aantal medewerkers is vermeld dat aan dit criterium voldoet. Steekproefgewijze audit van documenten (zoals het bewijs van vakbekwaamheid, uitdraai kennisbijeenkomsten Bewijs van Vakbekwaamheid van</p>		Minor*

Eis	Beoordelingsrichtlijnen	Sanctie	Niveau
<p>- per nascholingscyclus van 5 jaar minimaal 2 keer een door Bureau Erkenningen erkende kennisbijeenkomst met DOB als onderwerp (aantoonbaar onderdeel van de inhoudelijke leerdoelen van de bijeenkomst moet over DOB gaan) wordt gevolgd en minimaal 2 toolboxmeetings.</p> <p>c. Jaarlijks minimaal 1 vervolgcursus te hebben gevolgd om over voldoende deskundigheid te beschikken voor zijn uitvoerende taken betreffende het beheer van groen en/of verhardingen. Per werknemer dienen de vervolgcursussen te worden geregistreerd en bewijsmateriaal dat de werknemer de vervolgcursussen heeft gevolgd en hoe dit gerelateerd is aan zijn rol.</p> <p><u>Voorbeelden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De vervolgcursus kan worden in gevuld met kennisbijeenkomsten (2.1.6.b) of een toolboxmeeting. Een toolboxmeeting is hier een intern of externe georganiseerde bijeenkomst waarin de laatste ontwikkelingen op het gebied van de barometer anders dan ontwikkelingen over de toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen aan de orde komen. - Cursussen die leiden tot of onderhouden van vakbekwaamheid in de onderwerpen groenvoorziening, boomverzorging, tuinaanleg/tuinonderhoud zoals aangeboden door Groenkeur of gelijkwaardig (bijv. een geldig bewijs van vakbekwaamheid (voorheen spuitlicentie) en/of ander bewijs van vakbekwaamheid (bijv. de relevante Groenkeur certificaat of gelijkwaardig). - Cursussen over het onderwerp 'Werken met de flora en fauna wet'. <p>d. Een intentieverklaring te tekenen met daarin uitleg over het doel van het certificaat, en waarin de werknemer/derde zich verplicht om het beheer uit te voeren, rekeninghoudend met de criteria uit het certificatieschema. Deze intentieverklaring kan zijn uitgewerkt in de vorm van concrete werkinstructies.</p> <p>e. Van elke in te zetten werkploeg beschikt de leidinggevende/opzichter over relevante competenties, kennis en vaardigheden op minimaal MBO-niveau. Bij groene terreinen kan dit bijvoorbeeld worden ingevuld zoals bedoeld in het functiewaarderingssysteem conform de CAO van de Hovenierssector.</p>	<p>www.erkenningen.nl, Agenda/verslag aanwezigen toolboxmeetings)</p>		

* Vercursus in de vorm van een erkende kennisbijeenkomst bij toepassing gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen dient uiterlijk bij de volgende audit te zijn behaald.

3. Zilver

Toelichting

De criteria voor niveau Zilver zijn bedoeld voor terreineigenaren.

Criteria

3.1 Algemene eisen hoofdstuk 1 en 2

Indien een bedrijf/organisatie het Barometer Duurzaam Terreinbeheer certificaat op het niveau Zilver wil behalen moet naast Algemene eisen (hoofdstuk 1 en 2) worden voldaan aan de volgende criteria

3.2 criteria voor Zilver

Indien gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast op de in dit niveau geformuleerde uitzonderingen dient men te voldoen aan de criteria van bijlage VI.

3.2.1 Gewasbeschermingsmiddelen

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
3.2.1.1	<p>Onkruidbestrijding op verhardingen Niet chemische onkruidbestrijding Binnen 1 jaar mogen maximaal gemiddeld niet meer dan 4 werkronden met een niet-chemische methodiek (bijvoorbeeld bij branden en borstelen) voor verhardingen worden toegepast. Voor de toepassing van de heteluchtmethode geldt een maximaal gemiddelde van 6 werkronden per totaal beheerd oppervlak verhardingen.</p> <p>Of Aantonen dat er niet meer dan 350 kg aardgas (of vergelijkbaar broeikasgaseffect) per ha per jaar wordt ingezet op verhardingen.</p> <p>Uitzonderingen noodzakelijk voor veilige exploitatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor het bestrijden van onkruid of mos op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none"> a) locaties waar het gebruik van open vuur of draaiende 	<p>Administratieve audit op basis van de registraties of de toepassing van onkruidbestrijdingmiddelen en niet-chemische onkruidbestrijding op verhardingen conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden. Jaarlijks wordt fysiek op locatie geaudit of toepassing volgens gestelde eisen plaatsvindt. Indien de controlerende instelling dit noodzakelijk acht kan een residu monster worden genomen (zie Bijlage 1)</p> <p>Administratieve controle van het totale verbruik door onkruidbestrijdingsapparatuur in relatie tot machine efficiëntie op basis van hoeveelheid brandstof per hectare.</p> <p>Indien geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt dan wordt bij de veldaudit steekproefsgewijs gekeken of er indicaties zijn dat er bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt. Verder wordt administratief gecontroleerd dat de chemievrije werkwijze in de onderhoudsbestekken en</p>	Critical Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>motoren niet is toegestaan;</p> <p>b) start-, landings- en taxibanen van vliegvelden;</p> <p>c) spoor-, metro en trambanen, voor zover het betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1° het ballastbed bestaande uit een laag steenslag waarin zich de railconstructie bevindt, of; ▪ 2° inspectie- of schouwpaden gelegen binnen de veiligheidszone; <p>d) locaties waar scherpe munitie of explosieven in de bodem aanwezig zijn of kunnen zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor het behandelen van stobben in, op of langs weg- en waterbouwkundige constructies, indien door mechanisch verwijderen de stabiliteit van deze constructie in gevaar komt. <p>Uitzonderingen noodzakelijk voor de bescherming van mens, dier of milieu</p> <ul style="list-style-type: none"> • het op verharde oppervlakken gebruik van gewasbeschermingsmiddelen ter selectieve en pleksgewijze bestrijding van: <ul style="list-style-type: none"> a) Duizendknoop: Japanse duizendknoop (<i>Fallopia japonica</i>), Sachalinse duizendknoop (<i>Fallopia sachalinensis</i>), Bastaard duizendknoop (<i>Fallopia x bohémica</i>), Afghaanse duizendknoop (<i>Persicaria wallichii</i>) en kruisingen; b) Ambrosia (<i>Ambrosia</i> species). <p>a. Er mag geen gebruik worden gemaakt van onkruidbestrijdingsmiddelen, tenzij sprake is van de hieronder beschreven veiligheidssituaties.</p> <p>In bepaalde <u>veiligheidssituaties</u> geldt een uitzondering tot <u>maximaal 40%</u> van het totaal areaal verhardingen (inclusief maximaal 1% gesloten verhardingen). Deze veiligheidssituaties zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Locaties waar veiligheidsvoorschriften aantoonbaar <u>verplichten</u> tot bestrijding, en chemische bestrijding de enige mogelijkheid is (bijvoorbeeld op locaties waar 'open vlam' methoden of draaiende motoren niet toegestaan zijn, of wanneer langrijdend verkeer gevaar oplevert voor uitvoerend personeel, en handwerk daarbij niet realistisch is). 	<p>opdrachten expliciet staat opgenomen.</p> <p>In auditgesprekken met medewerkers en eventuele opdrachtgevers kan geverifieerd worden of men bekend is met de chemievrije werkwijze.</p> <p>Mocht gebruik gemaakt worden van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding bij genoemde uitzonderingen, vindt een administratieve audit plaats op de gewasbeschermingsmiddelenregistratie (zie criterium 3.2.1.4). Er wordt tevens beoordeeld of andere middelen dan gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding zijn gebruikt.</p> <p>Aan de hand van de areaalgegevens wordt bij veiligheidssituaties administratief geaudit of op niet meer dan 40% van het totaal areaal aan verhardingen onkruidbestrijdingsmiddelen zijn toegepast. Deze situaties worden steekproefsgewijs fysiek geaudit. Aan de hand van de registraties wordt beoordeeld of het maximum (gr/ha/jaar) van de behandelde uitzonderingssituatie niet is overschreden. Uit de gewasbeschermingsmiddelenregistratie moet tevens blijken dat de etiketvoorschriften zijn nageleefd.</p> <p>Daarnaast vindt een fysieke beoordeling van de aanwezige middelen in de middelenkast plaats en in geval van twijfel worden residu monsters genomen (voor de te volgen werkwijze zie bijlage 1).</p> <p>Bij de initiële audit vindt een inventarisatie van de bestrijdingsmiddelenkast plaats.</p> <p>Bij vervolgaudit wordt de verbruiksregistratie doorgenomen en wordt het verbruik berekend door het verschil te nemen tussen de beginvoorraad (opgenomen bij de initiële audit) en de aankopen tijdens de periode tussen de audits (m.b.v. facturen) en de beide volgende audit daadwerkelijk aanwezige voorraad van de bestrijdingsmiddelen in de bestrijdingsmiddelenkast. Het berekende verbruik wordt vergeleken met de registratie van het verbruik van de bestrijdingsmiddelen.</p>	

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>c. Toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen in grondwaterbeschermingsgebieden is niet toegestaan.</p>		
<p>3.2.1.2</p>	<p>Groen Voor groen geldt een verbod om gewasbeschermingsmiddelen en biociden te gebruiken bij onkruid-, plaag- en ziektebestrijding.</p> <p>Er is een aantal uitzonderingen hierop: Op het moment dat er bij uitzondering wordt overgegaan tot het gebruik van (onkruidbestrijdings)middelen op groene terreinen bij dan moet de certificaathouder een overzicht kunnen tonen van alle reeds toegepaste preventieve en/of alternatieve maatregelen.</p> <p>a. De Japanse Duizendknoop (<i>Fallopia japonica</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor die locaties waar de Japanse Duizendknoop geconcentreerd voorkomt moet een (minimaal) 3-jaren onderhoudsplan worden opgesteld. Op deze locatie is pleksgewijs gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding toegestaan met als doel het verwijderen van de Japanse Duizendknoop op die betreffende locatie. Onder 'geconcentreerd' wordt verstaan: een aaneensluitende bedekking bestaande uit minimaal 50 scheuten. • Indien de Japanse Duizendknoop in de buurt van water voorkomt, moet een spuitvrije zone van 150cm afstand van het oppervlaktewater worden aangehouden. Dit conform het Lozingbesluit open teelt en veehouderij. <p>b. Bestrijding van de eikenprocessierups met middelen op basis van <i>Bacillus thuringiensis</i>.</p> <p>c. Beheer van sportvelden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toepassing van MCPA op maximaal 20% van de 'traditionele' velden (toepassing na 1 maart en voor 1 september). • Het oppervlak waarop MCPA mag worden toegepast vermindert jaarlijks met 10% (uitgaande van het oppervlak op het moment van certificering) • Jaarlijks wordt met een korte rapportage het gebruik van MCPA en de toepassing van de alternatieven door de certificaathouder geëvalueerd en wordt een afweging gemaakt of chemische bestrijding in het komende jaar 	<p>Indien geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt dan wordt bij de veldaudit steekproefsgewijs gekeken of er indicaties zijn dat er bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt. Verder wordt administratief gecontroleerd dat de chemievrije werkwijze in de onderhoudsbestekken en opdrachten expliciet staat opgenomen.</p> <p>Administratieve check op aanwezigheid inventarisatie(s) van preventieve en/of alternatieve maatregelen.</p> <p>Mocht gebruik gemaakt worden van gewasbeschermingsmiddelen en biociden bij bovengenoemde uitzonderingen, wordt het juiste gebruik van gewasbeschermingsmiddelen beoordeeld aan de hand van een administratieve beoordeling van de gewasbeschermingsmiddelenregistratie, een fysieke beoordeling van de aanwezige middelen in de middelenkast en in geval van twijfel het nemen van residu-monsters (zie Bijlage 1).</p> <p>Uit de gewasbeschermingsmiddelenregistratie moet blijken dat de etiketvoorschriften zijn nageleefd als ook de aanvullende eisen genoemd bij de uitzonderingssituaties.</p> <p>De locaties met de uitzonderingssituaties worden steekproefsgewijs fysiek geaudit.</p>	<p>Critical Major</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	nodig is.		
3.2.1.3	Spuitapparatuur Om het goede functioneren van apparatuur voor toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen te waarborgen, moet voertuiggedragen spuitapparatuur minimaal jaarlijks worden gekeurd door een keuringsbedrijf dat erkend is door de Stichting Kwaliteitseisen Landbouwtechniek (SKL). Let op! Dit geldt ook voor spuitapparatuur die door derden wordt ingezet. Registraties Registratie van uitgevoerde SKL-keuring op voertuiggedragen spuitapparatuur.	Administratieve audit van de keuringsrapporten, inclusief afgiftedatum, van alle te gebruiken voertuiggedragen spuitapparatuur en onderhoudsrapporten. Fysiek wordt de sticker op de voertuigspuitapparatuur geaudit op geldigheid. Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major
3.2.1.4	Registraties Inkoop en voorraad van <u>gewasbeschermingsmiddelen en biociden</u> (inclusief biologische middelen) moeten worden geregistreerd en maandelijks geactualiseerd. Het verbruik (dosering, datum, volledige middelnaam, en/of Ctgb code, naam van de toepasser, reden toepassing en toepassingsmethode) op groene terreinen en verhardingen moet binnen een week na iedere werkronde per locatie tot op dagniveau worden geregistreerd via de DOB- registratiemodule of vergelijkbaar (in geval verhardingen) en voorzien zijn van een handtekening of paraaf van de uitvoerder en milieucoördinator. Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt dan wordt geen registratie vereist.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4. Goud

Toelichting

De criteria voor niveau Goud zijn bedoeld voor terreineigenaren.

Criteria

4.1 Algemene eisen hoofdstuk 1 en 2

Indien een bedrijf/organisatie het Barometer Duurzaam Terreinbeheer certificaat op het niveau Goud wil behalen moet naast Algemene eisen (hoofdstuk 1 en 2) worden voldaan aan de volgende criteria

4.2 Zilver

Voor zover van toepassing voldoen aan de criteria voor Zilver. Zie hiervoor niveau Zilver van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer.

4.3 Aanvullende criteria voor Goud

4.3.1 Gewasbeschermingsmiddelen

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
4.3.1.1	<p>Groen Voor groen geldt een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden bij onkruid-, plaag- en ziektebestrijding, behoudens de in Zilver genoemde uitzonderingen (zie criterium 3.2.1.2 Groen in Zilver). De in Zilver genoemde uitzondering met betrekking tot de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen bij het beheer van sportvelden (3.2.1.2 punt h) is niet van toepassing voor Goud.</p>	Zie criterium 3.2.1.2	Critical Major
4.3.1.2	<p>Registraties Zie criterium registraties in Zilver. Uit de registraties moet blijken dat ook aan criterium 4.3.1.1 is voldaan. Indien geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt dan is geen registratie vereist.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.2 Bemesting

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
4.3.2.1	<p>Het gebruik van meststoffen in groen is niet toegestaan.</p> <p>Er zijn twee uitzonderingen, te weten bij de aanleg en herbepanting van groen en bij het beheer van sportvelden. Voor deze uitzonderingen gelden de volgende criteria:</p>		Major
4.3.2.2	<p>Bemestingsvrije zone Binnen een afstand van 1 meter vanaf oppervlaktewater mag geen bemesting plaatsvinden.</p>	Fysieke audit op steekproef locatie van de plantengroei binnen een afstand van 1 meter van oppervlaktewater ten opzichte van de plantengroei in gebieden waar bemesting wel is toegestaan.	Major
4.3.2.3	<p>Bodemverbeteraars Bodemverbeteraars (compost of overige organische materialen) met meer dan 10% organische stof die voldoen aan de eisen van het huidige Besluit Gebruik Meststoffen mogen worden gebruikt op de volgende terreinen: terreinen met laanbomen, bosplantsoen, hagen en heesters, perken,</p>	Administratieve audit op de toegepaste bodemverbeteraars. In Nederland moeten bodemverbeteraars volgens de wet worden geanalyseerd door een ISO 17025 geaccrediteerd	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>gazons, sport- en speel(gras)velden. Hierbij dient aantoonbaar te worden gemaakt dat wordt voldaan aan de hieronder genoemde wettelijke eisen (opgenomen in de Meststoffenwet) met betrekking tot de gehalten aan zware metalen.</p> <p>Cadmium: < 1 mg/kg Chroom: < 50 mg/kg Koper: < 90 mg/kg Kwik: < 0,3 mg/kg Nikkel: < 20 mg/kg Lood: < 100 mg/kg Zink: < 290 mg/kg Arseen: < 15 mg/kg</p> <p>Inzet van bodemverbetersaars met meer dan 10% organische stof is alleen zonder bemestingsadvies toegestaan bij de aanplant van bomen en struiken tot uiterlijk 3 jaar na aanplant.</p> <p>Let op: Bodemverbetersaars (compost of overige organische materialen) met minder dan 10% organische stof vallen wettelijk gezien niet onder de meststoffen en mogen onbeperkt worden toegepast</p>	<p>laboratorium. Bij het leveren van bodemverbetersaars in Nederland hoort een vervoersbewijs. Dit bewijs is gebaseerd op het analyserapport en wordt ondertekend door de producent en de leverancier. Bij ontvangst van het product wordt dit ook ondertekend door de ontvanger, die daarvan ook een kopie krijgt. Dit geldt als bewijs dat de bodemverbetersaars aan deze eis voldoen. Alle kopieën van ontvangen bewijzen moeten bij audit aanwezig zijn.</p>	
<p>4.3.2.4</p>	<p>Registraties</p> <p>a. Inkoop, voorraad van stikstof- en fosfaatmeststoffen dient per locatie maandelijks geregistreerd en geactualiseerd te worden. Het gebruik (volledige naam meststof, datum toepassing, meststofgehalte met daaruit volgend de hoeveelheid stikstof in kg N per ha en fosfaat in kg P₂O₅ per ha) moet per bemest oppervlakte worden geregistreerd. Registratie van de naam van de toepasser is verplicht.</p> <p>b. Een kopie van een door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium afgegeven bemestingsadvies.</p> <p>c. Registratie van de inkoop van bodemverbetersaars, het organische stofgehalte en de bijbehorende analyse rapporten.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	<p>Major</p>

4.3.3 Zwerfafval

Alleen van toepassing voor gemeentelijke terreinbeheerders

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
4.3.3.1	<p>Vervuilingsgraad De vervuilingsgraad mag de RAW-kwalificatie "A" (schoon), niet overschrijden, of door College van Deskundigen als gelijkwaardig beoordeelde systematiek. De vervuilingsgraad "A" volgens de RAW-kwalificatie betekent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per 100 m² maximaal 3 stuks grof zwerfafval¹ • en per m² maximaal 3 stuks fijn zwerfafval² <p>Binnen de bebouwde kom: De certificaathouder monitort aantoonbaar minimaal 4 x per jaar of aan de vereisten wordt voldaan. De certificaathouder dient zelf het zwerfafval te monitoren op basis van de CROW methodiek. Daarvoor moet hij monitoring-formulieren invullen, die vervolgens de basis zijn voor de audit. De certificaathouder kan de vorm van deze formulieren zelf bepalen.</p> <p>Buiten de bebouwde kom Er is geen administratieve registratie en interne monitoring verplicht. Bij uitbesteding moet het periodiek verwijderen van zwerfvuil een onderdeel zijn van de opdracht/bestek.</p>	<p>Administratieve audit op registraties, opdrachten en bestekken; fysieke audit op minimaal 2 steekproeflocatie. Voor buitengebied locaties is registratie/monitoring niet verplicht. Bij aanwezigheid van intensief gebruikte opengestelde terreinen dient minimaal 1 fysieke audit plaats te vinden. Voor openbare terreinen buiten de bebouwde kom wordt steekproefsgewijs visueel gecontroleerd door de CI of er aan de criteria voor grof en fijn zwerfafval wordt voldaan. Daarbij vervalt de administratieve registratie en interne monitoring.</p>	Minor
4.3.3.2	<p>Bewonersenquête Indien het openbare terrein een woongebied binnen de bebouwde kom betreft, is de certificaathouder verplicht om periodiek via een bewonersenquête (of erkende vergelijkbare methodiek) de mening van de bewoners t.a.v. zwerfafval te meten via een nulmeting.</p> <p>Bij een gemiddelde onvoldoende (gemiddelde van de respondenten) dient de certificaathouder actie te ondernemen en vervolgens na een jaar de enquête te herhalen. Bij een gemiddelde voldoende is pas na twee jaar opnieuw een enquête verplicht. De systematiek en te ondernemen acties zijn verder beschreven in Bijlage III.</p>	<p>Administratieve audit of de bewonersenquête volgens de aangegeven frequentie wordt gehouden of is ingepland.</p> <p>Administratieve audit van de inhoud van de bewonersenquête en van de acties naar aanleiding van de bewonersenquête.</p>	Minor

¹ Grof zwerfafval is afval met een hoogte, breedte, lengte en/of diameter groter dan of gelijk aan 10 cm, niet zijnde grofvuil.

² Fijn zwerfafval is afval met een hoogte, breedte, lengte en/of diameter kleiner dan 10 cm en groter of gelijk aan 1 cm, met uitzondering van kauwgomresten.

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
	Het staat certificaathouders vrij om de mening van bewoners te meten met een methode die gelijkwaardig is aan een in Bijlage III genoemde bewonersenquête. De concrete manier waarop dit gebeurt, moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan het College van Deskundigen.		
4.3.3.3	Veegafval Het is niet toegestaan het veegafval te gebruiken of aan te leveren voor compostering. De bestemming van het veegafval moet worden aangetoond met contracten.	Administratieve audit van contracten voor de afvoer van het veegafval.	Major
4.3.3.4	Registraties <ul style="list-style-type: none"> a. Monitoring van de vervuilingsgraad volgens de CROW methodiek. b. Registratie van de resultaten van de bewonersenquête en (indien vereist) ondernomen acties op basis van de bewonersenquêtes voor zwerfafval. 	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.4 Verwijderen van graffiti

Alleen van toepassing voor gemeentelijke terreinbeheerders

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
4.3.4.1	Hogedrukwaterreiniger Graffitiverwijdering van andere objecten dan gevels moet gebeuren met een hogedrukwaterreiniger voorzien van een scheidingssysteem waardoor het vuile water wordt opgevangen en daarna kan worden verwerkt.	Administratieve audit van de productspecificatie van de te gebruiken hogedrukreiniger, waaruit blijkt dat een scheidingssysteem onderdeel uitmaakt van de reiniger.	Major
4.3.4.2	Registraties Productspecificaties.	Administratieve audit van de productspecificatie van de te gebruiken hogedrukreiniger	Major

4.3.5 Gladheidsbestrijding

Geldt alleen voor gladheidsbestrijding door strooien van dooimiddelen op openbare verhardingen waarbij gebruik wordt gemaakt van voertuig-getrokken en/of voertuig-gedragen strooimachines.

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
4.3.5.1	Onderhoudsplan strooimaterieel De certificaathouder werkt volgens een onderhoudsplan van het in te zetten strooimaterieel, dat is opgesteld volgens het format dat is opgesteld op basis van CROW 270, en is bij dit schema bijgevoegd als	Administratieve audit van een onderhoudsplan van in te zetten strooimaterieel. Hierbij wordt ook een rapport overlegd van de B-beurt (winteronderhoud)	Minor

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	Bijlage V. Deze eis geldt zowel voor het uitvoeren van de gladheidsbestrijding in eigen beheer als voor de inkoop van de gladheidsbestrijding.	volgens CROW 270 Bijlage III.	
4.3.5.2	Dooimiddelen De gebruikte dooimiddelen voldoen minimaal aan de samenstellingseisen zoals genoemd in De Standaard RAW Bepalingen, aanvulling 2008. Deze eisen zijn bij dit schema bijgevoegd als Bijlage V. Alle vacuüm- en steenzouten voldoen aan de gestelde criteria. Voor zout afkomstig uit verbrandingsovens is het niet automatisch het geval. Voor deze laatste categorie moet op basis van productspecificaties van de fabrikant worden aangetoond dat het product voldoet.	Administratieve audit van productspecificatie (bijv. etiketten op verpakking) van de ingekochte dooimiddelen waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan.	Major
4.3.5.3	Registraties De inkoop van dooimiddelen moet maandelijks per locatie worden geregistreerd en geactualiseerd met minimaal datum, hoeveelheid, volledige naam dooimiddel, en samenstelling.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.6 Groenrestproducten

Voor de afvoer en verwerking van groenrestproducten geldt:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
4.3.6.1	Wet- en regelgeving De afvoer, toepassing of verwerking van groenrestproducten moet plaatsvinden volgens de geldende wet- en regelgeving. Hiermee moet ten minste aan de minimumstandaarden van het Landelijk afvalbeheer plan (LAP ³) worden voldaan. Onder sectorplan 8 (Gescheiden ingezameld groenafval) zijn de minimumstandaarden: <ul style="list-style-type: none"> • Composteren met het oog op materiaalhergebruik • Vergisting met gebruik van het gevormde biogas als brandstof gevolgd door composteren met het oog op materiaalhergebruik van het digestaat • Verbranden als hoofdgebruik brandstof en externe levering van elektriciteit en/of warmte. 	Administratieve en fysieke audit op steekproeflocatie van de criteria. Beoordelen of de certificaathouder een milieuvergunning heeft van de provincie om de in de LAP opgenomen minimumstandaarden uit te voeren.	Major

³ In het LAP heeft het Ministerie van I&M de Wet Milieubeheer geoperationaliseerd in concrete maatregelen.
http://www.senternovem.nl/uitvoeringafvalbeheer/Beleid/Nationaalbeleid/LAP_Status_en_reikwijdte/index.asp

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
	Certificaathouder beschikt over de noodzakelijke vergunningen en mag geen aanschrijvingen hebben ontvangen met betrekking tot het niet navolgen van de wet.	Administratieve audit of de certificaathouder geen aanschrijvingen heeft ontvangen met betrekking tot niet navolgen van de wet.	
4.3.6.2	Vrijstellingen Daarnaast zijn de vrijstellingen voor afvoer en verwerking van plantenresten en tarragrond (geldt voor bermmaaisel, heideplagsel, natuurmaaisel en maaisel van oevers en waterlopen) en het landelijk beleid t.a.v. groenrestproducten als het huidige Besluit Gebruik Meststoffen voor compost van toepassing. Deze vrijstelling geldt ook voor gras dat wordt verwerkt tot veevoer (hooi, vers gras, kuilgras) en daadwerkelijk als zodanig wordt ingezet.		Major
4.3.6.3	Houtachtig afval Houtachtig afval (takhout in de vorm van houtrillen en houtsnippers als bodemafdekking) afkomstig uit de bossen moet in het terrein achterblijven en bosplantsoen moet in het terrein achterblijven of mag in een biomassacentrale worden verwerkt. In bosplantsoen geldt bovendien de voorwaarde dat dit achtergelaten houtachtig afval buiten het zicht moet blijven van openbaar toegankelijke wegen en paden (ter voorkoming van vandalisme en brandstichting).	Fysieke audit van de criteria op steekproeflocatie.	Major
4.3.6.4	Registraties Registratie van de afvoer en verwerking van groenrestproducten, met datum en product hoeveelheden en bestemming. De afvoer en verwerking moeten worden aangetoond met bonnen.	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.7 Hondenpoep

Alleen van toepassing voor gemeentelijke terreinbeheerders

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
4.3.7.1	Hondenbeleid Gemeenten hebben een hondenbeleid opgesteld. Uitgangspunt van dit hondenbeleid is dat alle belangengroepen (als hondenbezitters, niet hondenbezitters, gezinnen met kinderen) gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. In het hondenbeleid wordt tevens ingegaan op handhaving.	Administratieve audit of een op schrift gesteld hondenbeleid aanwezig is en of aantoonbaar rekening is gehouden met de gebruikers (bijvoorbeeld via een specifieke criterium gericht op de verschillende gebruikers). Beoordelen of gemeenten in het hondenbeleid aandacht hebben besteed aan de handhaving.	Minor
4.3.7.2	Voorzieningen De gemeente treft voorzieningen voor hondenbezitters om honden uit te kunnen laten. Er dient in het gedeelte van de bebouwde kom met de bestemming "wonen" binnen een straal van 500 meter van iedere voordeur een plaats te zijn voor honden om ontlasting te doen	Administratieve audit aan de hand van het bestemmingsplan welke gebieden een bestemming "wonen" hebben en fysiek ter plekke beoordelen of de vereiste voorzieningen aanwezig zijn (op	Minor

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	(bijvoorbeeld een hondenuitlaatplaats) of een afvalbak waarin de hondenuitlaatplaats kan worden gedeponeerd. De gemeente wijst bovendien binnen 1500 m vanaf iedere voordeur een gebied aan waar honden los mogen lopen (hondenlosloopgebieden).	steekproeflocatie).	
4.3.7.3	<p>Communicatie</p> <p>Op een kaart is aangegeven waar hondenuitlaatroutes zijn, op welke plaatsen honden aangeliind moeten zijn en waar ze mogen loslopen, waar wel en geen opruimplicht geldt voor hondenbezitters voor het opruimen van hondenuitlaatplaatsen.</p> <p>De gemeente maakt via voorlichting (bijvoorbeeld via brochures of website en via herkenningsschilden) dit gebruik van de openbare ruimte duidelijk aan alle gebruikers.</p>	Administratieve audit van de aanwezigheid van een kaart en de communicatie naar de gebruikers van de openbare ruimte.	Minor
4.3.7.4	<p>Onderhoudsplan</p> <p>De gemeente heeft een onderhoudsplan voor het legen van de afvalbakken en het schoonhouden van de terreinen. Dit onderhoudsplan bevat de frequentie van het leegmaken van de afvalbakken en het opruimen van terreinen, rekening houdend met de aard en intensiteit van het gebruik van het terrein.</p> <p>De gemeente maakt aantoonbaar via dit plan te werken.</p>	Administratieve audit of het onderhoudsplan aanwezig is en conform de eisen is opgesteld. Fysieke audit op steekproef locatie of het plan wordt nageleefd.	Minor
4.3.7.5	<p>Bewonersenquête of persoonlijk bewonersoverleg</p> <p>Voor gemeenten is het verplicht via een bewonersenquête of bewonersoverleg de mening van de bewoners te meten t.a.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overlast door hondenuitlaatplaatsen • mogelijkheden om een hond uit te kunnen laten. <p>Bij een gemiddeld onvoldoende dient de gemeente actie te ondernemen en vervolgens na een jaar de enquête te herhalen. Bij een gemiddeld voldoende is pas na twee jaar opnieuw een enquête verplicht. De systematiek, de minimale inhoud en te ondernemen acties zijn verder beschreven in Bijlage III. Het staat certificaathouders vrij om de mening van bewoners te meten met een methode die gelijkwaardig is aan een bewonersenquête. De concrete manier waarop dit gebeurt moet ter goedkeuring voorgelegd worden aan het College van Deskundigen.</p>	<p>Administratieve audit of de bewonersenquête volgens de aangegeven frequentie wordt gehouden of is ingepland.</p> <p>Administratieve audit van de inhoud van de bewonersenquête en van de acties naar aanleiding van de bewonersenquête criteria b</p>	Minor
4.3.7.6	<p>Registraties</p> <p>Registratie van de resultaten van de bewonersenquêtes en (indien vereist) ondernomen acties op basis van de bewonersenquêtes voor zwerfafval en hondenuitlaatplaatsen.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.8 Belijning van sportvelden

Voor belijning van sportvelden die in eigen beheer (niet verhuur of verpacht) zijn geldt:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
4.3.8.1	<p>Belijningmiddelen Belijning is alleen toegestaan met behulp van kalk of belijningmiddelen op basis van een wateroplosbare polyvinylacetaat/co-polymeer-emulsie of op basis van titanium dioxide. Het is niet toegestaan om toevoegingen te gebruiken die zijn gericht op het remmen van groei of het doden van planten.</p>	Administratieve audit van de beschreven eis. Certificaathouder toont dit aan door aankoopfacturen en productspecificaties (eventueel etiketten op de verpakking) van gebruikte belijningmaterialen te laten zien.	Major
4.3.8.2	<p>Registraties Inkoop, voorraad van kalk of belijningmiddelen dient per locatie maandelijks geregistreerd en geactualiseerd te worden met volledige naam middel, en samenstelling). Aankoopfacturen en productspecificaties zijn beschikbaar.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.9 Natuur

Voor groen gelden de volgende criteria met betrekking tot de borging van natuurbeheer:

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
4.3.9.1	<p>Terreininventarisatie <i>a) <u>Terreinen met hoofdfunctie natuur.</u></i> Dit zijn terreinen waarbij het behoud en of herstel van leefgebied voor soorten wordt nagestreefd zonder inmenging van enig andere vorm van landgebruik. De certificaathouder beschrijft in een beleidsdocument voor welke terreinen dit geldt en neemt hierin ook een topografische begrenzing op per gebied. Voor deze terreinen is een specifieke <u>beleidsvisie</u> op natuurbeheer beschikbaar. Deze is bestuurlijk vastgesteld en uitgewerkt in een beheerplan per gebied. De visie en beheerplannen wordt minimaal eens per 10 jaar geëvalueerd. Indien nodig worden deze aangepast. In de beleidsvisie en beheerplannen wordt aangesloten op doelen die voor de betreffende gebieden door een bevoegde overheid op (inter)nationaal, regionaal en lokaal niveau zijn vastgesteld.</p>	<p><u>a. Terreinen met hoofdfunctie natuur:</u> Administratieve audit of inventarisaties inzicht geven in de actuele stand van zaken (rapporten, lijsten, kaarten, databases). Er dient minimaal van elk terrein een inventarisatie aanwezig te zijn bij de eerste audit. De terreineigenaar of beheerder moet kunnen aantonen dat er gegevens worden verzameld en verwerkt door hemzelf of derden en op welke manier deze gestructureerd zijn. Aantoonbaar gebruik van de NDFF of een vergelijkbaar platform voldoet hierbij. Het opleveren van trendgegevens is niet verplicht. Het wel of niet voorkomen of toe- dan wel afnemen van soorten maakt geen deel uit van de</p>	Minor

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>In een <u>beheerplan</u> zijn relevante plantgemeenschappen, soortgroepen en of soorten beschreven die worden beschermd en of nagestreefd. Ook wordt beschreven op welke manier dit gebeurt. Deze beschrijving is gebaseerd op inventarisatiegegevens van deskundige personen*. Wettelijk beschermde soorten (Flora- en Faunawet categorie 3 en soorten van de habitatrichtlijn bijlage IV) zijn per gebied benoemd in relatie tot hun omgeving.</p> <p>Voor gebieden met wettelijk beschermde soorten is een <u>werkdocument</u> beschikbaar wat als basis kan dienen voor aanbesteding en uitvoering van werkzaamheden.</p> <p>Voor gebieden type a), kan een actuele database worden geraadpleegd. Dit kan een lokaal of extern digitaal systeem of eigen systeem op papier of digitaal zijn waarbij regelmatig gevalideerde waarnemingen en/of inventarisaties worden ingevoerd.</p> <p><i>b) <u>Terreinen met nevenfunctie natuur:</u></i> Dit zijn terreinen waarbij het behoud en of herstel van leefgebied voor soorten wordt nagestreefd met inmenging van andere vormen van landgebruik (o.a. waterwinning). Waterwingebieden vallen hier onder.</p> <p>Voor deze terreinen is een algemene <u>beleidsvisie en/of een beheerplan</u> op natuurbeheer beschikbaar. Deze is bestuurlijk vastgesteld en wordt minimaal eens per 10 jaar geëvalueerd.</p> <p>Voor gebieden type b) kan een actuele database worden geraadpleegd. Dit kan een lokaal of extern digitaal systeem of eigen systeem op papier of digitaal zijn waarbij regelmatig gevalideerde waarnemingen en/of inventarisaties worden ingevoerd.</p> <p><i>c) <u>Terreinen zonder functie natuur:</u></i> Dit zijn terreinen waarbij geen behoud en of herstel van leefgebied voor soorten wordt nagestreefd.</p> <p>Voor deze terreinen is een door de organisatie goedgekeurd <u>beheerplan of onderhoudscontract</u> beschikbaar.</p> <p>Terreinen of terreinonderdelen zonder natuurfunctie kunnen buiten terreininventarisaties worden gehouden.</p>	<p>beoordelingsrichtlijn.</p> <p>Er is een beheerplan vastgesteld en beschikbaar.</p> <p>Verder zie nr. 4.3.9.2</p> <p><u>b. Terreinen met nevenfunctie natuur:</u></p> <p>Gecontroleerd wordt dat er een algemene beleidsvisie op natuurbeheer dat is uitgewerkt in een beheerplan of een beheerplan. De beschikbare documenten zijn vastgesteld en beschikbaar.</p> <p>De terreineigenaar of beheerder moet kunnen aantonen dat er gegevens worden verzameld en verwerkt door hemzelf of derden en op welke manier deze gestructureerd zijn. Aantoonbaar gebruik van de NDFF of een vergelijkbaar platform voldoet hierbij. Verder zie nr. 4.3.9.2</p> <p><u>c. Terreinen zonder functie natuur:</u></p> <p>Verder zie 4.3.9.2</p> <p>Gecontroleerd wordt dat er een beheerplan of onderhoudscontract aanwezig is.</p>	

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>* zoals gedefinieerd door Dienst Regelingen van de rijksoverheid. http://www.hetInvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/informatie-voor-ecologisch-adviseurs</p>		
4.3.9.2	<p>Registraties Aanwezigheid van: Bij terreintype a) zijn een beleidsvisie, beheerplan aanwezig. Bij gebieden met wettelijk beschermde soorten) is een werkdocument aanwezig.</p> <p>Bij terreintype b) is een beleidsvisie en/of een beheerplan aanwezig. Bij terreintype a en b wordt aantoonbaar gebruik gemaakt van een database.</p> <p>Bij terreintype c) is een beheerplan of een onderhoudscontract aanwezig.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid van de vereiste documenten. De naleving van de flora- en faunawet maakt geen onderdeel uit van de beoordelingsrichtlijnen.</p>	Minor

4.3.10 Inrichtingsmateriaal

De volgende criteria gelden voor de inkoop van het inrichtingsmateriaal (en niet voor het inzetten van eigen inrichtingsmateriaal):

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
4.3.10.1	<p>Plantmateriaal Bij inkoop plantmateriaal dient tenminste 90% van het budget voor plantmateriaal te worden besteed aan plantmateriaal geproduceerd volgens de gewasbeschermings- en bemestingseisen uit het certificatieschema Milieukeur Plantaardige Producten uit de open teelt en/of de eisen van EKO en/of MPS waarbij in de teelt van MPS aantoonbaar voldaan wordt aan de criteria voor gewasbeschermingsmiddelen conform Milieukeur Plantaardige Producten uit de open teelt.</p>	<p>Administratieve audit van de gestelde criteria voor (her)inrichting van groen met gebruik van gespecificeerde facturen en/of certificaten en daarvan afgeleide lijsten.</p> <p>Voor deze lijsten bestaan twee mogelijkheden: a. Een lijst van het te gebruiken plantmateriaal met een opgave van de planten die voldoen aan de gestelde eisen. Voor meststoffen (N en P2O5) en gewasbeschermingsmiddelen dient een gedetailleerde registratie van het gebruik beschikbaar te zijn en tevens berekeningen waaruit blijkt dat het gebruik binnen de hier gestelde normen blijft. b. Een lijst van het te gebruiken plantmateriaal met een opgave van de planten die voldoen aan de gestelde eisen, inclusief een certificaat of ander document dat is afgegeven en ondertekend door een</p>	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
		onafhankelijke derde, waarmee wordt aangetoond welk percentage van het te gebruiken plantmateriaal voldoet aan de gestelde eisen. Plantmateriaal met een certificaat van Milieukeur of EKO, voldoet in elk geval aan de gestelde eisen.	
4.3.10.2	<p>Hout Voor de inkoop van hout, gebruikt voor boompalen, beschoeiingen en afrasteringen (inclusief hout in de grond) gelden de volgende criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemische verduurzaming is niet toegestaan. Dat geldt onder andere voor verduurzaming met op koperverbindingen gebaseerde methodieken. • Let op: het is wettelijk verboden met arseenverbindingen behandeld hout in Nederland in te voeren, in Nederland toe te passen, aan een ander ter beschikking te stellen voor toepassing in Nederland of voor handelsdoeleinden voor de Nederlandse markt voorhanden te hebben. • Het hout moet een certificaat hebben dat voldoet aan de criteria van het Timber Procurement Assessment System (TPAS) van I&M. (op de website www.smk.nl staat vermeld welke certificatiesystemen zijn geaccepteerd). 	<p>Administratieve audit van:</p> <p>Specificatie of andere informatie van de toeleverancier waarin vermeld is met welke verduurzamingsmiddelen het hout is behandeld.</p> <p>Administratieve audit op certificaat of andere informatie van de toeleverancier waarin staat dat het hout voldoet aan de criteria van het Timber Procurement Assessment System (TPAS) van I&M.</p>	Major
4.3.10.3	<p>Kunststoffen Voor de inkoop van straatmeubilair, boompalen en afrasteringen waarvan meer dan 5 % van de massa van het eindproduct uit kunststoffen bestaat, moet van de totale hoeveelheid kunststoffen tenminste 90% (gewichtspcenten binnen een product) gerecycled materiaal zijn. Voor straatmeubilair is dit post-consumer materiaal. Bij speeltoestellen mag ook pre-consumer materiaal gebruikt worden.</p>	Administratieve audit van facturen en specificaties. Lijst met te leveren producten waarop is aangegeven welke producten voor meer dan 5% uit kunststof bestaan. Van deze laatstgenoemde producten wordt benoemd in welke onderdelen kunststof verwerkt zit en of het post-consumer of pre-consumer materiaal betreft.	Major
4.3.10.4	<p>Betonproducten: tegels, stoepranden en betonstenen Tenminste 50% van het budget voor de inkoop van betonnen tegels, stoepranden en betonstenen dient besteed te zijn aan materialen, die geproduceerd zijn volgens de eisen van Milieukeur voor betonproducten of een door SMK erkend gelijkwaardig certificatiesysteem. Het volstaat om via een overall berekening op basis van de totale oppervlakte die wordt (her)ingericht aan te tonen dat men aan deze 50%-norm voldoet. In de berekening kan ook het hergebruik van betonmaterialen worden</p>	Administratieve audit aan de hand van facturen en productspecificaties.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	meegeteld. Betonproducten waarvoor aangetoond wordt dat binnen de functionaliteit van het product geen producten met Milieukeur beschikbaar kunnen buiten deze berekening worden gehouden.		
4.3.10.5	Zink Indien zink wordt toegepast in of boven oppervlaktewater dan wel binnen 1 m van de insteek, moet worden aangetoond dat niet uitloogbaar zink is toegepast.	Administratieve audit aan de hand van facturen en productspecificaties.	Major
4.3.10.6	Registraties Registratie van ingekochte producten en noodzakelijke specificaties	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

4.3.11 Brandstoffen en smeermiddelen

Voor de certificaathouders gelden de volgende eisen (niet voor de ingehuurde bedrijven):

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
4.3.11.1	Calamiteitenprocedure Voor tractie in het beheer van groen en verhardingen geldt dat een procedure aanwezig moet zijn voor calamiteiten op het gebied van lekkages van brandstoffen en smeermiddelen waarmee de milieubelasting als gevolg van lekkages kan worden beperkt. Deze procedure moet bekend zijn bij personeel en externen die belast zijn met werkzaamheden waarbij deze calamiteiten zich kunnen voordoen. Bij de uitbesteding van dergelijke werkzaamheden moet in de voorwaarden zijn opgenomen dat de calamiteitenprocedures door de uitvoerder moeten worden nageleefd.	Administratieve audit of de calamiteitenprocedure aanwezig is en conform de eis is opgesteld. Certificaathouder moet kunnen aantonen dat de inhoud bekend is bij personeel en betrokken externen.	Minor
4.3.11.2	Brandstoffen Voor alle twee- en viertaktbenzinemotoren tot een vermogen van 10 kW worden Alkylaatbrandstoffen gebruikt.	Administratieve audit van de gestelde criteria aan de hand van inkoopfacturen en specificaties.	Major
4.3.11.3	Smeermiddelen (smeeroliën en vetten) Smeeroliën, (hydrauliek)oliën en vetten zijn eenvoudig biologische afbreekbaarheid en niet-toxisch volgens de hieronder gedefinieerde klasse II criteria a) de ultieme biologische afbreekbaarheid groter is dan 60% volgens OESO 301 B, C, D, F of groter dan 70% volgens OESO 301 A en E, of wanneer de primaire biologische afbreekbaarheid groter is dan 90% volgens CEC-L-33-A-93.	Administratieve audit van een opgave van de te gebruiken oliën met merk- en typenaam en de hoeveelheid die wordt toegepast bij uitvoering van de opdracht en eventuele keurmerken.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>b) de acute aquatische toxiciteit (EC/LC50) groter is dan 100 mg/l, volgens zowel OECD 2.01 als OECD 2.02.</p> <p>c) Indien R-zinnen van toepassing zijn (vermeld op productveiligheidsblad) dan mag het product niet één, meerdere of combinaties van de volgende R-zinnen bevatten volgens EG-richtlijn 1999/45 EG: R39, R40, R42, R43, R45, R46, R48, R49, R60, R61, R62, R63, R64 en R68</p> <p>Producten die in het bezit zijn van de 'Zweedse Standaard SS155434 of SS155470 Klasse A, B of C', 'de NF Environnement Mark Blauwer Engel RAL-UZ 79 of RAL-UZ 64', 'De Witte Zwaan (NS/ Nordic Swan 4.4)' of 'Europees Ecolabel' voldoen in ieder geval aan de eisen van de hier gedefinieerde klasse II.</p> <p>Actuele lijsten met middelen zijn te vinden op Europees Ecolabel (www.ecolabel.com), Nordic Swan (www.svanen.ne/nl), Swedish Standard (www.sp.se/km/grease en www.sp.se/km/hydraul), Blaue Engel (www.blauer-engel.de)</p>		
4.3.11.4	<p>Reinigingsproducten Reinigingsproducten voor machines en motoren moeten biologisch afbreekbaar zijn.</p>	Administratieve audit van de gestelde criteria aan de hand van inkoopfacturen en specificaties.	Major
4.3.11.5	<p>Tractie- en machineplan Ten behoeve van de tractie en de machines moet de certificaathouder een tractie- en machineplan opstellen. Dit plan bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De tractielogistiek met hierin aangegeven de bezetting en de draaiuren. - De te gebruiken brandstoffen, smeermiddelen en oliën voor de diverse tractiemiddelen, machines en gemotoriseerde gereedschappen. - Methoden van reiniging van machines en motoren. - Een plan voor de afvoer en verwerking van opgevangen reinigingsmiddelen en afgewerkte olie. 	Administratieve audit of een tractie- en machineplan aanwezig is en conform de eisen is opgesteld.	Minor
4.3.11.6	<p>Registraties Registratie van afhandelen van calamiteiten volgens het calamiteitenplan;</p> <p>Registratie van inkoop en voorraad van brandstoffen voor twee- en viertaktbenzinemotoren, van smeermiddelen en reinigingsmiddelen. Specificaties van genoemde brandstoffen, smeermiddelen en reinigingsmiddelen zijn aanwezig.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

Bijlagen

Bijlage I: Definities en toelichtingen

Bijlage II: Voorbeelden gewasbeschermingsplannen

Bijlage III: Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep

Bijlage IV: Voorbeeld milieubeleidsverklaring

Bijlage V: Gladheidsbestrijding

- voorbeeld van een onderhoudsplan
- samenstellingseisen dooimiddelen

Bijlage VI: Criteria voor toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de op het zilveren niveau geformuleerde uitzonderingen inclusief beperkingen van toepassing van niet chemische technieken ten behoeve van onkruidbestrijding.

Bijlage I Definities en toelichtingen

1. Verhardingen

1.1 *Typen verhardingen:*

a. **Gesloten verhardingen,**

Gesloten verhardingen bestaan uit verharding van ter plekke aangebracht aanvankelijk plastisch materiaal. Deze verharding kent geen voegen.

Bv. asfalt, beton.

b. **Halfopen verhardingen**

Onder halfopen verhardingen vallen voornamelijk de elementverhardingen. Verhardingen bestaande uit losse elementen die geordend zijn aangebracht. Tussen de elementen bevinden zich voegen die meer of minder waterdoorlatend kunnen zijn.

Bv. trottoirtegels, straatstenen. ZOAB (Zeer Open Asfalt Beton) wordt ook tot deze categorie gerekend.

c. **Open verhardingen**

Open verhardingen bestaan uit gestorte materialen of materialen met hygroscopisch karakter.

Bv. grind, zand, gravel, schelpen, slakken, puin, webromix of grasbetontegels en grasbetonstenen met open gaten.

1.2 *Werkeenheid*

Registraties dienen per werkeenheid beschikbaar te zijn. Er worden twee typen werkeenheden onderscheiden:

Enkelvoudige werkeenheden: Bij een enkelvoudige werkeenheid is het project (een bestek of werkopdracht van één terreineigenaar of opdrachtgever) de werkeenheid. Het gaat hier vooral om grote opdrachten voor gemeenten, provincies en industrieën e.d. De bovengrens ligt op 50 ha halfopen verhardingen per project, er is geen ondergrens qua areaal.

Samengestelde werkeenheden: Bij kleine projecten is er sprake van werkopdrachten waarbij per opdracht het areaal halfopen verhardingen minder dan 1 ha is. Het gaat hier vooral om kleine opdrachten voor bedrijven en particulieren. Het kan ook gaan om een opdracht voor bijvoorbeeld een grote onderneming met veel losse vestigingen in Nederland die per stuk een klein areaal halfopen verhardingen hebben. De milieucoördinator of gedelegeerd persoon mag meerdere kleinere terreinen (< 1 ha) samenvoegen tot een grote werkeenheid van maximaal 25 ha halfopen verhardingen. Het moet aantoonbaar zijn dat aansturing van het werk op al deze locaties en registratie daarvan centraal plaatsvindt.

De registratieverplichtingen per werkeenheid staan in het onderdeel 2 Registratie van dit certificatieschema.

1.3 *Werkdag*

Een werkdag is een dag waarop onkruidbeheer in een werkeenheid wordt uitgevoerd.

1.4 *Moeilijk bereikbare plaats*

Moeilijk bereikbare plaatsen zijn plaatsen binnen een werkeenheden waar men met 'op een voertuig gemonteerde toedieningapparatuur van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding' (zie methodentabel) niet of moeilijk bij kan, bijvoorbeeld direct naast obstakels als lantaarnpalen, verkeersborden en straatmeubilair, onder geparkeerde voertuigen, direct naast muren of afrasteringen grenzend aan verhardingen, of bij ongelijk liggende verhardingen en goten. Van deze uitzonderingregel kan gebruikt gemaakt worden als men met het voertuig (vierwielige quad, kleine tractor of vergelijkbaar) logischerwijs niet of moeilijk naar of over het betreffende verhardingdeel kan rijden. Belangrijk hierbij is wel dat op deze plaatsen selectief en terughoudend gespoten wordt met spuitlans omdat anders het gebruiksmaximum wordt overschreden. Voor toegestane technieken op moeilijk bereikbare plaatsen, zie bijgevoegde tabel onder 6.

1.5 Weervoorspellingen en adviessystemen

De weervoorspellingen die gebruikt en geregistreerd worden dienen van toepassing te zijn op de werkeenheden. Ze dienen afkomstig te zijn van KNMI, Meteoconsult of weerbedrijf met vergelijkbare kwaliteit mits erkend door het College van Deskundigen van SMK. Van belang erbij is dat de voorspellingen van kans op neerslag (%), de hoeveelheid neerslag (mm) en windsnelheid gedocumenteerd worden per werkeenheden in relatie tot momenten van werkzaamheden en minimaal 24 uur vooruit. Als voorbeeld wordt een DOB-weerfax bijgevoegd.

Weersverwachting en spuitomstandigheden vandaag (Vrij 29 jun):

Datum	Tijd	uur	29 jun 0	3	6	9	12	15	18	21
Temperatuur 1.50 m.	°C		14	13	12	13	16	16	16	15
Temperatuur 0.10 m.	°C		13	12	11	13	17	19	18	15
Bladnat	Juur		●●●	●●●	●●●	●●●	○○○	●●●	●●●	●●●
Neerslaghoeveelheid	mm		0	0	0	0	0,2	0,7	1	1,4
Neerslagkans	%		0	10	10	10	30	70	80	80
Windsnoeiing			ZZW	ZZW	ZZW	ZZW	ZW	ZW	ZW	ZW
Windsnelheid	m/s		2	3	4	4	6	6	6	5
Werking Roundup			0	-	++	++	++	++	++	-
Winds criterium			-	-	0	0	-	-	-	0
DOB criterium			-	-	-	-	-	-	-	-
Dosering (% oplossing)			-	-	-	-	-	-	-	-

Bladnat: ● nat ○ droog Dosering: concentratie gebaseerd op spuitvolume van 110 liter/ha
 DOB criterium: niet spuiten als binnen 24 uur na bespuiting een neerslagkans > 40% en neerslaghoeveelheid > 1 mm.
 Zie www.dob-verhardingen.nl voor meer informatie

Weersverwachting en spuitomstandigheden morgen (Zat 30 jun):

Datum	Tijd	uur	30 jun 0	3	6	9	12	15	18	21
Temperatuur 1.50 m.	°C		14	13	13	14	17	18	19	18
Temperatuur 0.10 m.	°C		13	13	12	14	19	21	21	18
Bladnat	Juur		●●●	●●●	●●●	●●●	○○○	○○○	○○○	○○○
Neerslaghoeveelheid	mm		1,2	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Neerslagkans	%		60	40	30	30	30	30	20	20
Windsnoeiing			ZW	ZW	ZW	WZWN	WZWN	WZWN	ZW	ZW
Windsnelheid	m/s		4	4	4	4	5	5	4	2
Werking Roundup			-	-	+	++	++	++	++	-
Winds criterium			0	0	0	0	0	0	0	+
DOB criterium			-	+	+	+	+	+	+	-
Dosering (% oplossing)			-	2,00	1,76	1,00	1,00	1,00	1,00	-

REGIONAAL WEEROVERZICHT
 Vandaag is het bewolkt en tegen het einde van de ochtend gaat het vanuit het westen regenen. Vanmiddag regent het soms wat harder. Het wordt 17 à 18 graden bij een matige tot vrij krachtige zuidwestwind. Vanavond wordt het buig, maar gedieltelijk ook droger. In de tweede helft van de nacht wordt het droog en klaart het ook op. Het koelt af tot 12 à 13 graden.

LANGE TERMIJN VERWACHTING
 Morgen zijn er vooral in het noorden opklaringen, terwijl in het zuiden de bewolking overheerst. Sommige plaatsen zien geen zon. In de middag is er zeer lokale kans op een spatregen in het westen. 's Middags raakt het ook overal bewolkt en in de avond kan op meer plaatsen, vooral in het noorden een buijte vallen. De wind is zuidwest en matig tot vrij krachtig bij 18 tot 21 graden. Veel meer buien zijn er zondag. De ochtend begint droog met ook wat zon, maar 's middags regent het flink. Lokale kans een dondersdag worden getoerd. Het wordt drukkend warm met 20 tot 24 graden. Maandag en dinsdag worden frisser maar ook nat met tuitje buien.

Het is aan te bevelen om gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding te optimaliseren (minimaliseren) in relatie tot weer en onkruidsoorten d.m.v. een adviessysteem. Toepassing van een dergelijk systeem is lastig te registreren en te auditen. Hierop zit dan ook geen administratieve audit in dit certificaat. Bij fysieke audits kan de uitvoerder gevraagd worden hoe de dosering op de lokale situatie wordt afgestemd.

De DOB-weerfax is een voorbeeld van een adviessysteem voor optimalisatie van dosering van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen. Een ander erkend systeem is het programma GEWIS van Opticrop bv.

1.6 Toelichting op toedieningstechnieken en criteria

In de tabel op de volgende pagina staat weergegeven welke apparatuur voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen gebruikt kunnen worden conform WG/GA van middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen voertuiggedragen apparatuur en handgedragen toedieningsapparatuur voor moeilijk bereikbare plaatsen. Bij voertuiggedragen apparatuur is selectieve inzet d.m.v. sensoren of vergelijkbaar vereist. De toepassingscriteria zijn gedifferentieerd per type apparatuur voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op basis selectiviteit. Apparatuur die minder middel naast het onkruid op de straat terecht doet komen, hebben minder inperkingen qua inzetbaarheid.

1.7 Hulpstoffen

Er zijn hulpstoffen die soms in combinatie met een middel op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding een beter effect op het onkruid geven. Hulpstoffen mogen wettelijk alleen in combinatie met middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding worden toegepast als ze door Ctgb in combinatie met het middel beoordeeld en toegelaten zijn. Vooralnog is dit voor nagenoeg alle thans bekende hulpstoffen niet het geval. Zie voor toegelaten hulpstoffen www.ctgb.nl.

Methodentabel gebruik middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen

Omschrijving	Merk en modelnamen	Toepassingscriteria ³⁾ (zie ook certificatieschema)
Voertuiggedragen apparatuur		
Standaard sensorgestuurde spuiten	Weed IT, Greenseeker, Selectspray of vergelijkbaar ¹⁾	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is.
Innovatieve sensorgestuurde spuiten	Weed IT model 2006 MKII of vergelijkbaar ²⁾	Inzetbaar als 15 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is
Onkruidbestrijkers	Greentouch, Rotofix, of vergelijkbaar	Inzetbaar als 6 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is en inzetbaar op bepaalde spuitvrije zones
Schijfvernevelaars op spuitboom	Mankar 50/110EL Selekt en Varimant aanbouwmodellen, Agricult LaagVolume-Spuit of vergelijkbaar	Inzetbaar mits selectief toegepast en als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is

Handgedragen apparatuur (moeilijk bereikbare plaatsen)		
Spuitlans gekoppeld aan rugbus of reservoir op een voertuig	Diversen	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is.
Handgedragen schijfvernevelaar	Micro Mantra, Mini Mantra en Mini Mantra Plus, OnkruidLans of vergelijkbaar	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is.
Aanstipapparatuur en strijkers	Selector, Selectielans, handgedragen strijkapparatuur of vergelijkbaar	Inzetbaar als 6 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is en inzetbaar op bepaalde spuitvrije zones

- 1) Sensorgestuurde spuiten waarvan de selectiviteit overeenkomt met een breedte per sensordop van 20-25 cm (toelichting; zie rapport bij dit schema van Kempenaar & Riemens (2008) of www.dob-verhardingen.nl).
- 2) Sensorgestuurde spuiten met verbeterde selectiviteit (breedte per sensor-spuitedop 8 cm).
- 3) Het hoeveelheidscriterium van 1 mm wordt niet gedifferentieerd per techniek.

1.8 Locaties drinkwaterinnamepunten

Gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding mag niet op verhardingen worden gespoten als de verharding in de buurt van een innamepunt van oppervlaktewater ligt dat gebruikt wordt voor drinkwaterwinning. Voor de exacte criteria (10 of 1 km beschermingszone) wordt naar de tekst van dit certificatieschema verwezen. Voor de ligging van innamepunten binnen Nederland wordt verwezen naar onderstaande figuur. Specifieke informatie over deze locaties en beschermingszones staat op de recent gepubliceerde website www.helpdeskwater.nl.

1.9 Definitie insteek:

De insteek is het begin van het talud, daar waar het horizontale vlak van het maaiveld overgaat in de helling naar het oppervlaktewater. De spuitvrije zone is de horizontale strook van 1 meter breed vanaf de insteek.

1.10 Toolboxmeetings

De toolboxmeetings zijn intern of extern georganiseerde bijeenkomsten waarin de laatste ontwikkelingen op het gebied van toepassing gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding/barometer duurzaam terreinbeheer aan de orde komen.

2. Groen

2.1 Typen groen:

a. Bos

Grootschalig beplantingsysteem, bestaande uit al dan niet aangeplante gebiedseigen boomsoorten. De aangeplante bomen kunnen in los of vast verband zijn geplant. Bij een volwassen bos is sprake van meerdere plantenetages.

b. Terreinen met bomen

Solitair of in (groeps)verband aangeplante bomen, niet deel uitmakend van bos of bosplantsoen. De bomen kunnen zijn geplant langs wegen, lanen en straten, in (stads)parken en in andere beheergroepen van openbaar groen.

c. Bosplantsoen

Bosplantsoen bestaat uit, vaak in verband geplante, boom- en struikvormige gebiedseigen houtige beplantingen. De beplanting wordt meestal als twee- of driejarige zaailing aangebracht. Het terreintype bosplantsoen varieert van smalle, vaak intensiever onderhouden beplantingstroken langs bijvoorbeeld wegen, sportvelden, industrieterreinen, tot grootschaliger, zeer extensief onderhouden objecten in de stadsrand.

d. Terreinen met hagen en heesters

Hagen bestaan uit lintvormige, regelmatig teruggesnoeide, vaak gebiedseigen, houtige beplanting. De beplanting kan dienen als afscheiding of als camouflage. Ook windhagen (of windschermen) vallen onder losse hagen.

Heesterbeplantingen bestaan uit al dan niet gebiedseigen soorten of cultivars. Heesterbeplantingen worden doorgaans aangebracht vanwege de sierwaarde van de gebruikte materialen. In stadsranden en op andere extensiever onderhouden locaties kunnen heestervakken het karakter hebben van bosplantsoen. Ook 'gewone', regelmatig geknipte hagen worden tot heesters gerekend.

Een bijzondere categorie zijn de bodembedekkende heesters. Deze worden in vakverband geplant, waar lagere aanplant gewenst is.

e. Ruw gras, ruigten

Ruw gras heeft een maaifrequentie van maximaal vijf keer per jaar. Tot ruw gras worden ook gerekend plukweiden en extensief onderhouden bermen. Het betreft hier niet landbouwgronden. Landbouwgronden vallen niet onder de BDT.

Ruigten bestaan uit voornamelijk kruidachtige en soms struikvormige houtachtige vegetatie.

f. Plantenperken

Perken bestaan uit kruidachtige éénjarige of meerjarige siergewassen. In de openbare ruimte zijn perken beplant met één- of meerjarige bolgewassen, éénjarige seizoengebonden planten of vaste planten. De functie is alleen gericht op de sierwaarde van de beplanting.

g. Oevers

Onder de oever wordt verstaan de overgang van land naar water. Het gaat om de insteek + 1 meter uit de insteek. Bij natuurvriendelijke oevers (hier is niet altijd insteek) de volledige oever. Bij dijken, alleen dat deel van de dijk dat doorloopt direct van de insteek van water, of binnen 1 meter van de insteek van oever daarvan. Bij primaire keringen, die in de praktijk blootgesteld kunnen worden aan water (winterdijken rivieren, zeedijken) het gehele deel aan de zijde van het rivier- of buitenwater.

h. Gazons

Onder gazons vallen de grasvegetaties die vaker dan vijf keer per jaar worden gemaaid. In de praktijk is de maaifrequentie afgestemd op de mogelijkheid om het maaisel te laten liggen, zonder dat dit tot verstikking van de grasmat leidt.

i. Sport- en speel(gras)velden

Sport- en speelgrasvelden bevinden zich zowel op afgesloten sportlocaties als in de openbare ruimte. In de regel worden speelgrasvelden beheerd als gazons en sportgrasvelden volgens een beheerplan gericht op hoge kwaliteit van de grasmat.

j. Natuurterreinen

Begroeiing met een belangrijke natuurwaarde die primair met dit doel wordt aangelegd en/of beheerd. Bijv. hoogveen, heide, natuurbossen, etc. Ook andere groenelementen kunnen een onderdeel vormen van natuurterreinen.

3. Residumonster

3.1 Residumonsters

Het te bemonsteren materiaal is blad omdat daarop de meeste middelen zijn terug te vinden. In het groen kunnen in bepaalde gevallen ook grondmonsters worden genomen.

Voor het residu onderzoek dient de certificatie-instelling een contract af te sluiten met een, voor de betreffende test (GCMS/LCMS), ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium. Het laboratorium schrijft de monstergrootte per product per test voor. Het voorschrift dient te worden gehanteerd door de certificatie instelling (of een andere ISO 7025 geaccrediteerde bemonsterende instantie).

De werkwijze voor de residucontrole is als volgt:

- De monsternemer trekt twee aselechte monsters, monster a en b.
- Deze monsters worden zo mogelijk verspreid over het terrein getrokken.
- Per monster (a en b) wordt op een formulier aangegeven welke locaties van het terrein bemonsterd zijn.
- Dit formulier wordt door de auditor en de desbetreffende vertegenwoordiger van de certificaathouder voor akkoord ondertekend.
- De monsters dienen gekoeld te worden getransporteerd en binnen 1 dag na monsternamen op het laboratorium te worden aangeleverd.
- Monster a wordt door het laboratorium getest. Monster b wordt bewaard in de vriezer (-30°C) en kan bij calamiteiten desgewenst worden ingezet.
- Monster b wordt voor een periode van 6 maanden bewaard.
- Bij geconstateerde overschrijdingen wordt dit verlengd tot een termijn van 2 jaar.
- Het laboratorium stuurt de uitslagen van de test naar de certificatie-instellingen.
- De certificatie-instellingen koppelen het resultaat terug aan de certificaathouder, van alle geanalyseerde stoffen.
- Bij een foutieve uitslag of twijfel dient monster b getest te worden.
- Mocht dit resultaat ook in twijfel getrokken worden dan moet een heel nieuw monster worden genomen.
- In het geval van overschrijdingen net boven de detectiegrens is het raadzaam op korte termijn een nieuw monster te nemen en daarop de uitslag te baseren.

Bijlage II

Voorbeelden Gewasbeschermingsplannen

In het kader van de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden moeten organisaties die gebruik maken van gewasbeschermingsmiddelen en/of biociden een gewasbeschermingsplan hebben. Het Ministerie van EZ laat vrij hoe dit plan eruit moet zien, maar er moeten in het plan wel een aantal geïntegreerde maatregelen aan bod komen. Het gewasbeschermingsplan geeft per toepassingsgebied (bijv. verhardingen, openbaar groen, sportvelden) invulling aan de punten die betrekking hebben op een geïntegreerde gewasbescherming. Het plan gaat in op onkruiden/ziekten/plagen die redelijkerwijs kunnen voorkomen.

1. Onkruidbestrijding op verhardingen:

Onderwerp	Gewasbeschermingsplan Verhardingen
<p>Preventie Ter voorkoming van onkruidgroei op verhardingen worden voor minimaal de navolgende activiteiten in de planning (het gewasbeschermingsplan) beschreven:</p>	
☒ Veegbeheer	
☒ Onderhoud	
☒ Omvorming	
☒ Obstakels	
☒ Onkruidwerende materialen	
<p>Noodzaak onkruidbestrijding De noodzaak tot onkruidbestrijding wordt in het gewasbeschermingsplan beschreven:</p>	

Van welke (beeld)kwaliteit van onkruidbestrijding wordt nagestreefd en hoe wordt dat gemonitord. (dit kan bijv. worden bepaald m.b.v. de standaard CROW beoordelingssystematiek). Wat is de verwachte onkruiddruk.
Indien de (beeld)kwaliteit minder is/wordt dan gewenst, wordt overgegaan tot onkruidbestrijding.

Onkruidbestrijding

Indien aanwezig kunnen het gewasbeschermingsplan en resultaten van het voorafgaande jaar als uitgangspunt dienen voor het actuele gewasbeschermingsplan

<p>Type verharding ☒ half-open verharding</p> <p>☒ open verharding</p> <p>☒ gesloten verharding</p> <p>☒ Uitzonderingslocaties Bijv. verbodslocaties onkruidbestrijdingsmiddel(len) i.v.m. afspoeling oppervlakte water</p> <p>Bijv. Uitzonderingslocaties ivm veiligheid</p>	<p>Niet-chemisch/Chemisch</p> <p>Aantal toepassing Toepassingmethode (apparatuur/methode) Oppervlakte</p> <p>Bij chemische toepassing Middelgebruik per ha (middelnaam/dosering (kg actieve stof)/ha). Totaal gebruik onkruidbestrijdingsmiddel(len) in kg ws per verhardingstype ha per werkeenheid per jaar.</p> <p>Niet-chemisch/Chemisch</p> <p>Aantal toepassing Toepassingmethode (apparatuur/methode) Oppervlakte</p> <p>Bij chemische toepassing Middelgebruik per ha (middelnaam/dosering (kg actieve stof)/ha). Totaal gebruik onkruidbestrijdingsmiddel(len) in kg ws per verhardingstype ha per werkeenheid per jaar.</p>
---	--

Naam .....

Handtekening .....

Datum .....

2. Groene terreinen:

Let op:

Onderstaand voorbeeld gewasbeschermingsplan is ontwikkeld door PRI als leidraad voor het opstellen van een gewasbeschermingsplan voor groene terreinen. Dit voorbeeld geeft inzicht in de onderwerpen die aan de orde komen in een gewasbeschermingsplan maar niet alle in dit voorbeeld genoemde onderwerpen zijn relevant voor de barometer. Voor de niveaus zilver en goud mogen alleen in uitzonderingssituaties gewasbeschermingsmiddelen op groene terreinen worden toegepast (zie criterium 3.2.1.2). Voor deze situaties dient het gewasbeschermingsplan te worden opgesteld. In criterium 3.2.1.2 worden soms per uitzonderingssituatie aanvullende eisen gesteld, die tevens in het gewasbeschermingsplan moeten worden verwerkt.

Gewasbeschermingsplan groene terreinen (voorbeeld ontwikkeld door PRI)

Stap 1: Vragen ter voorbereiding van het opstellen van het plan

Om welke toepassingsgebieden / locaties gaat het binnen de organisatie: openbaar groen, sportvelden? Voeg eventueel toepassingsgebieden bij elkaar die qua gewasbeschermingstrategie met elkaar overeenkomen. Bepaal voor uzelf welke ziekten/plagen/onkruiden er in het plan aan bod moeten komen. *(let op: voor de niveaus zilver en goud zijn de uitzonderingssituaties waarbij gewasbeschermingsmiddelen mogen worden toegepast gedefinieerd in criterium 3.2.1.2)*

Stap 2: Het invullen van het gewasbeschermingsplan

Ga per toepassingsgebied of combinatie van toepassingsgebieden zoals onder stap 1 is bepaald de volgende 13 punten na.

Preventie

Punt 1: Grondgebonden ziekten en plagen

Hier kunt u aangeven welke ziektes, plagen en onkruiden u verwacht. Iedere grondsoort heeft zijn eigen specifieke fytosanitaire problemen. Het is van belang dat grondgebonden ziekten, plagen en onkruiden inzichtelijk gemaakt worden in het gewasbeschermingsplan. Het is niet nodig een opsomming te geven van alle grondgebonden ziekten en plagen, maar juist die die door de combinatie van grondsoort en beplanting hier te verwachten zijn. Ervaring vanuit voorgaande jaren speelt hierin een belangrijke rol.

Punt 2: Goed uitgangsmateriaal

Hier kunt u aangeven dat u gebruik gaat maken van gecertificeerd en ziekten- en plaagvrij uitgangsmateriaal.

Punt 3: Voorkeur minder gevoelige soorten

Hierbij kunt u een onderbouwde keuze maken in minder gevoelige soorten tegen de voor u geldende ziekten/plagen.

Punt 4: Treffen van bedrijfshygiënische maatregelen

Hier kunt u vermelden dat u afvalhopen met aangetaste gewasresten afdekt, verwijdert of vernietigt. Ook kunt u uw gereedschap en machines

reinen en/of ontsmetten vóór en ná grond- of gewasbehandeling. Denk bv aan verwerking van houtsnippers ed.

Punt 5: Overige preventieve maatregelen

Andere preventieve maatregelen, zoals omvorming, toepassing bodembedekking/bedekkers, etc.

Punt 6: Bodem

Een goede bodemkwaliteit en diversiteit van bodemorganismen kan in belangrijke mate bijdragen aan het tegengaan van ziekten en plagen en daarmee aan het voorkomen of terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Door een juiste grondbewerking en bemesting is dit te optimaliseren en is het uitbreken van ziektes te verminderen.

Noodzaak Bestrijding

Punt 7: Uitvoeren van gewasinspecties

Het uitvoeren van gewasinspecties is een wezenlijk onderdeel van principes van de geïntegreerde gewasbescherming zodat ziekten en plagen vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd en maatregelen kunnen worden getroffen. In het gewasbeschermingsplan geeft u aan op welke wijze u hieraan invulling geeft. Het gaat daarbij vooral om het aangeven van de methoden en middelen die bij de gewasinspectie zullen worden gehanteerd, zoals vangplaten, weerpalen en schaderepels.

Punt 8: Niet Chemische Bestrijding, Inzetten en in stand houden van natuurlijke ziekten- en plaagbestrijders

Hier kunt u aangeven dat u bijvoorbeeld gebruik maakt van natuurlijke vijanden. Voorbeeld: biologische bestrijding Eikenprocessierups

Punt 9: Niet Chemische Bestrijding, Toepassen van mechanische of andere vorm van onkruidbestrijding

In het groen zijn mechanische of andere vormen van onkruidbestrijding, zoals thermische methoden of bodembedekking, een alternatief voor chemische gewasbescherming. Het is van belang dat u in het gewasbeschermingsplan aangeeft op welke wijze mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast.

Punt 10: Chemische Bestrijding, Zaad-, plant- en pootgoed behandeling

Voorzover het toepassen van chemische gewasbeschermingsmiddelen niet kan worden vermeden, besteedt u aandacht aan de keuze daarvan in het gewasbeschermingsplan. Daarbij geldt als uitgangspunt het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen met een zo gering mogelijke milieubelasting. Middelen die werken op basis van een zaadbehandeling hebben vanuit preventief oogpunt de voorkeur boven middelen die uitgaan van gewasbehandeling. Hetzelfde geldt voor middelen die worden toegediend via plant- of pootgoedbehandeling of via stekbehandeling.

Punt 11: Chemische Bestrijding, Rekening houden met milieubelasting, selectiviteit en arbeidsveiligheid van de toepasser

In het gewasbeschermingsplan dient u aan te geven op welke wijze u, indien noodzakelijkerwijs chemische gewasbeschermingsmiddelen moet worden ingezet, bij de keuze voor het betrokken middel rekening houdt met de milieueigenschappen en de selectiviteit van de beschikbare middelen, alsmede met de gevolgen daarvan voor de arbeidsbescherming. Zo worden chemische middelen met een brede werking pas ingezet zodra de middelen met een smallere werking niet toereikend zijn gebleken of om andere redenen niet kunnen worden ingezet. Een ander uitgangspunt is dat in het laatste geval wordt gekozen voor het meest gunstige middel voor zowel arbeidsomstandigheden als milieu.

Punt 12: Chemische Bestrijding, Pleksgewijs toedienen van GBM

U geeft in het gewasbeschermingsplan aan op welke wijze invulling zal worden gegeven aan zaken als pleksgewijze toediening van chemische gewasbeschermingsmiddelen.

Punt 13: Chemische Bestrijding, LDS toepassing bij onkruidbestrijding

U geeft in gewasbeschermingsplan aan op welke wijze invulling zal worden gegeven aan zaken als het toedienen van lage-doseringssystemen bij het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen.

Bijlage III Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep

Voor het bestrijden van overlast door zowel hondenpoep als zwerfafval dient een bewonersenquête te worden afgenomen. Deze bewonersenquête dient binnen drie maanden na het verkrijgen van het certificaat te zijn uitgevoerd. Het is toegestaan om de enquête over hondenpoep en zwerfafval samen te voegen tot één enquête, mits beide onderwerpen afzonderlijk worden behandeld.

Voor de bewonersenquête geldt minimaal het volgende:

- Het aantal respondenten van de bewonersenquête in een gemeente is minimaal 0,5% van het aantal inwoners met een minimum van 50 respondenten.
- De deelnemers aan de bewonersenquête dienen willekeurig te worden geselecteerd.
- De eerste bewonersenquête geldt als een nulmeting.
- In de bewonersenquête is het voor de respondenten mogelijk om de bestrijding van hondenpoep en zwerfafval te beoordelen op minimaal voldoende, onvoldoende en zwak (bijvoorbeeld door middel van cijfers).

In deze enquête zijn minimaal onderstaande vragen opgenomen:

- Bent u op de hoogte van het hondenbeleid van de gemeente
- Is het duidelijk waar honden mogen worden uitgelaten en los mogen spelen?
- Is het duidelijk op welke plaatsen honden niet mogen worden uitgelaten?
- Is het duidelijk waar een opruimplicht geldt en waar niet?
- Zijn er voldoende plaatsen om honden hun behoefte te kunnen laten doen?
- Zijn er voldoende plaatsen om honden los te kunnen laten lopen?
- Zijn er voldoende afvalbakken om ontlasting van honden weg te kunnen gooien?
- Staan deze afvalbakken op de goede plaatsen?
- Worden de uitlaatstroken en afvalbakken voldoende schoongehouden?
- Zijn er plaatsen waar overlast door ontlasting van honden wordt ondervonden?
- Op welke terreinen/plaatsen komt deze overlast voor en met welke frequentie?
- Wordt de overlast veroorzaakt door aanwijsbare hondenbezitters?
- Wordt de overlast veroorzaakt door gebrek aan voldoende uitlaatmogelijkheden ter plaatse?

Op basis van de nulmeting (eerste bewonersenquête) worden de volgende acties ondernomen:

- Bij een voldoende voor zowel het onderdeel zwerfafval als hondenpoep wordt na twee jaar een herhaling van de bewonersenquête uitgevoerd. Bij een onvoldoende dient de bewonersenquête na een jaar te worden herhaald (voor het desbetreffende onderdeel) en dient actie te worden ondernomen.

Voor de herhaling van de bewonersenquête geldt:

- Bij een betere, gelijke of maximaal 10% lagere beoordeling dan de nulmeting wordt er na twee jaar opnieuw een bewonersenquête uitgevoerd (mits resultaat voldoende). Bij een gemiddelde onvoldoende of een beoordeling die meer dan 10% lager is dan de vorige beoordeling dient de certificaathouder actie te ondernemen en na een jaar opnieuw een bewonersenquête uit te voeren.

Indien er actie moet worden ondernomen in de bestrijding van zwerfafval en/of hondenpoep, dient de certificaathouder te bewijzen dat binnen 6 maanden na de uitkomst van de bewonersenquête maatregelen zijn uitgevoerd om de hinder door zwerfafval en/of hondenpoep terug te dringen.

- Voor zwerfafvalbestrijding moeten minimaal twee van de volgende maatregelen worden ondernomen;
  - i) de inzet van de inspectie op zwerfafval vergroten,
  - ii) het aantal afvalbakken vergroten,
  - iii) het definiëren van probleemgebieden en in de probleemgebieden gericht actie ondernemen
  - iv) een vergroting van het aantal processen verbaal.

- Voor hondenpoepbestrijding moeten minimaal twee van de volgende maatregelen worden ondernomen;
  - i) de inzet van de hondeninspecteur vergroten,
  - ii) het aantal hondenuitlaatplaatsen⁴ vergroten,
  - iii) het aantal hondenloosloopplaatsen⁵ met hondenpoepcontainers vergroten,
  - iv) een duidelijke bebording met betrekking tot het beleid betreffende het uitlaten van honden
  - v) een vergroting van het aantal processen verbaal.
- vi) het definiëren van probleemgebieden en in de probleemgebieden gericht actie ondernemen.
- vii) in overleg met de bewoners en gebruikers van de openbare ruimte maken van plan van aanpak om overlast terug te dringen
- viii) evaluatie en aanpassen hondenbeleid en organiseren informatieavonden

De ondernomen actie wordt geregistreerd als beschreven in eis 2.

De uitgevoerde bewonersenquête(s), de uitwerking van de bewonersenquête(s) en (indien verplicht) de ondernomen maatregelen worden geregistreerd.

Een dorpenoverleg kan als alternatief voor een bewonersenquête of schouw worden geaccordeerd indien aantoonbaar is dat: de in de bewonersenquête onderwerpen aan de orde worden gesteld en de dorpsraden actief klachten van bewoners ten aanzien van zwerfvuil en hondenbeleid inventariseren en in het overleg aan de orde stellen. In de voorbereiding en verslaglegging moeten voorgenoemde aspecten worden aangetoond.

---

⁴ Een hondenuitlaatplaats is een duidelijk afgebakend terrein (bij voorkeur door middel van bebording) waar geen opruimplicht geldt voor de hondenbezitter. Deze locaties moeten voldoende groot zijn en regelmatig worden gereinigd, in verband met infectiegevaar.

⁵ Een hondenloosloopplaats is een duidelijk afgebakend terrein (bij voorkeur door middel van bebording) waar honden los mogen lopen, maar waar wel een opruimplicht geldt voor de hondenbezitter. Er dienen hondenpoepcontainers aanwezig te zijn voor hondenbezitters om de hondenpoep in weg te gooien.

Bijlage IV Voorbeeld milieubeleidsverklaring

Hieronder vindt u een voorbeeld van een milieubeleidsverklaring:

Milieubeleidsverklaring

Gemeente X/ Bedrijf Y beschouwt het zoveel mogelijk ontzien van het milieu ten gevolge van het beheer van (groen en) verhardingen als een belangrijke doelstelling. De beheersing van de milieubelasting en het beperken van de milieurisico's zijn zowel een primaire verantwoordelijkheid van het college van B&W/ management als van iedere betrokken werknemer van Gemeente X/ Bedrijf Y of gedelegeerde uitvoerder.

De zorg voor het milieu is een structureel onderdeel van de bedrijfsdoelstellingen en vertoont hiermee samenhang. Alle betrokken werknemers verplichten zich hun werkzaamheden uit te voeren in overeenstemming met de doelstellingen en het daarbij behorende beleid van Gemeente X/ Bedrijf Y en dit bovendien te beschouwen als een vanzelfsprekende wijze van handelen.

Het beleid van Gemeente X/ Bedrijf Y is om:

Het beheer van (groen en) verhardingen op een dusdanige manier uit te voeren, dat het milieu wordt beschermd of minimaal belast en dat de veiligheid en de gezondheid van haar werknemers, klanten, burgers en of leveranciers wordt gewaarborgd.

Om dit beleid te realiseren neemt Gemeente X/ Bedrijf Y de volgende regels in acht:

- Erkennen van het belang van het milieu.
- Voldoen aan de wetten en voorschriften betreffende milieuaangelegenheden.
- Het bevorderen van betrokkenheid en deskundigheid van de betrokken werknemers (inclusief de gedelegeerde uitvoerders)
- Werknemers verantwoordelijk stellen voor het nakomen van het beleid en hen in staat stellen belemmeringen voor continue verbetering van de milieuprestaties uit de weg te ruimen.
- Het verschaffen van alle relevante informatie betreffende het certificaat aan werknemers.
- Meten van de reductie in milieubelasting en de vermindering van milieurisico door middel van een monitoringsprogramma.

Tenslotte stelt onze gemeente/ ons bedrijf zich ten doel, als uitvloeisel van het beleid, de productie van (rest)afval te minimaliseren en een nadelige invloed op de lucht, het water en de bodem als gevolg van het uitvoeren van de bedrijfsvoering te beperken door middel van een effectief milieuzorgsysteem.

Bijlage V Gladheidsbestrijding

1. Voorbeeld van een onderhoudsplan

(bron: CROW PUBLICATIE 270, p146/147)

Werkzaamheden

Het te verrichten onderhoud kan bestaan uit de volgende werkzaamheden:

A-beurt (vlootschouw)

Het voorafgaande aan de winterperiode testen en afstellen en zonodig repareren van alle machines en/of vrachtauto's.

B-beurt (winteronderhoud)

Omvat alle werkzaamheden die voor een normaal gebruik van de machines noodzakelijk zijn, zoals doorsmeren. Verder worden alle besturings- en bedieningfuncties op hun goede werking getest en worden de nodige reparaties uitgevoerd voor het opheffen en voorkomen van storingen.

C-beurt (voorjaarsbeurt)

Bestaat uit het grondig reinigen van de machine, het bijwerken van eventuele lakbeschadigingen en het doorsmeren van de diverse smeerpunten.

D-beurt (zomeronderhoud)

Houdt in het proefdraaien van de machine, waarbij de functies getest en alle beweegbare delen in werking gezet worden.

E-beurt (groot jaarlijks onderhoud)

Demontage van de diverse aandrijvingen, vervanging/reparatie van defecte delen, opnieuw afstellen van de machine/installatie en het functietesten van besturingen.

De werkzaamheden worden met de op de frequentielijst aangegeven frequentie uitgevoerd.

FREQUENTIELIJST

	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt
Strooiers	1xC	1xD en 1xE					1xA	(nader in te vullen aantal) x B				
Sneeuwplougen	1xC	1xE					1xA	(nader in te vullen aantal) x B				

De controle en onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd conform de, bij de machine behorende, inspectielijst.

2. Samenstellingeisen dooimiddelen

Samenstellingeisen dooimiddelen, standaard-RAW-systematiek 50.46.01 / 50.46.02.

(bron: CROW Technische bepalingen gladheidsbestrijding)

Wegenzout, dooimiddel vast (50.46.01)

01 Het gehalte NaCl, bepaald overeenkomstig EuSalt/AS 016-2005, dient ten minste 96,0 massaprocenten te bedragen.

02 Het gehalte H₂O, bepaald overeenkomstig ISO 2483, mag maximaal 3,5 massaprocenten bedragen.

03 Het gehalte onoplosbare delen, bepaald overeenkomstig ISO 2479, mag maximaal 2,0 massaprocent bedragen.

04 Het gehalte in water oplosbare zouten, anders dan NaCl, zijnde de restwaarde na aftrekken van de som van de volgens lid 01, 02 en 03 bepaalde massaprocenten, mag maximaal 2,0 massaprocent bedragen.

05 Wegenzout mag maximaal 3,0 mg/kg Arseen, 0,9 mg/kg Barium, 0,1 mg/kg Cadmium, 0,4 mg/kg Chroom, 0,8 mg/kg Kobalt, 2,0 mg/kg Koper, 0,1 mg/kg Kwik, 3,0 mg/kg Lood, 64 mg/kg Molybdeen, 1,8 mg/kg Nikkel en of 1,5 mg/kg Zink, bepaald overeenkomstig EuSalt/AS 015-2007 opgelost in water pH₄, bevatten.

06 Wegenzout mag maximaal 0,1 mg/kg Kwik, bepaald overeenkomstig EuroChlor Analytical 7 opgelost in water pH₄, bevatten.

07 Aan wegzout dient antiklontermiddel toegevoegd te zijn als Na₄Fe(CN)₆ en/of K₄Fe(CN)₆, met een concentratie van 40-100 mg/kg, uitgedrukt als Fe(CN)₆, of een gelijkwaardig cyanide-vrij antiklontermiddel.

08 De zeeffractie van wegzout kleiner dan 0,16 mm mag ten hoogste 8 massaprocenten bedragen. De zeeffractie groter dan of gelijk aan 5 mm mag ten hoogste 2 massaprocenten bedragen. Langwerpige bestanddelen die door de zeef van 5 mm vallen, mogen niet groter zijn dan 8 mm. Een en ander te bepalen door een zeefanalyse overeenkomstig NEN-EN 933-1 met gebruikmaking van zeven overeenkomstig NEN-2560.

Wegenzout, dooimiddel vloeibaar (50.46.02)

01 Natte component dient te bestaan uit een oplossing in water van 20 tot 23 % (m/m) NaCl, 18 % (m/m) MgCl, 33 % (m/m) CaCl₂, of 16 % (m/m) CaCl₂.

02 Het gehalte aan Arseen, Cadmium, Chroom, Kobalt, Koper, Kwik, Lood, Molybdeen, Nikkel en Zink, gerekend in percentage vaste stof, dient te voldoen aan het bepaalde in artikel 50.46.01 lid 05.

03 Dooimiddel vloeibaar mag maximaal 400 mg/kg Barium, gerekend in percentage vaste stof, bepaald overeenkomstig EuSalt/AS 015-2007 opgelost in water pH₄, bevatten.

Bijlage VI: Criteria voor toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de op het zilveren niveau geformuleerde uitzonderingen inclusief beperkingen van toepassing van niet chemische technieken ten behoeve van onkruidbestrijding.

1. Toepassing gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen

Toelichting

Deze criteria zijn voor de organisatie die gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen in de binnen het certificaat toegestane uitzonderingsituaties toepast relevant. Een certificaathouder zal bij een audit worden gecontroleerd of hij zich houdt aan de criteria. Alleen in uitzonderingsituaties waar nog grote oppervlaktes van toepassing zijn navolgende criteria voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen relevant. In diverse uitzonderingsgevallen zal handmatig pleksgewijs worden behandeld. In die situaties kan met een beperkte registratie van locatie, reden van toepassing, gebruikte hoeveelheid worden gewerkt.

De criteria zijn gebaseerd zijn op de DOB-criteria (zie voor DOB-shortlisten www.dob-verhardingen.nl) De toepasser dient zich ten alle tijden te houden aan het Wettelijk gebruiksvoorschrift. Eventuele relevante tussentijdse wijzigingen/aanvullingen zullen als 'aanvullend besluit' op de website van SMK worden gepubliceerd.

Zie voor de definities van verhardingen Bijlage 1.

Criteria

1 Toepassing

Om de emissie van middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding naar het milieu bij onkruidbestrijding op verhardingen te verminderen worden vijf thema's onderscheiden die te maken hebben met Goede Praktijk. Het gaat hier om (1) voorbereiding en planning, (2) geen onkruidbestrijdingsmiddelen spuiten op plaatsen met verhoogd afspoelrisico, (3) toetsing aan de gebruiksnorm (N.B., het doel is altijd zo weinig mogelijk middel te gebruiken), (4) rekening houden met weersomstandigheden en (5) optimaal gebruik van apparatuur, hulpmiddelen en personeel. De criteria voor deze categorieën worden in de onderstaande paragrafen besproken.

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
1.1	Vorbereiding en planning a. Per werkeenheid (zie Bijlage 1) zijn één of meerdere plattegronden, overzichttekeningen of situatieschetsen van de verhardingen (zie hieronder Registraties 1.2 punt c verplichting bij opdrachten > 1 ha) beschikbaar waarop staat waar wel en waar niet behandeld mag worden met glyfosaat en eventueel andere	Administratieve audit op definiëring terrein en op aanwezigheid locatiokaart waar geen en eventueel wel glyfosaat mag worden ingezet. Administratieve audit op basis van opdrachten en werkplannen. In de opdrachten en werkplannen moeten de gestelde criteria zijn opgenomen.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>onkruidbestrijdingsmiddelen. Op de kaarten is te zien waar de verschillende typen (Gesloten, Halfopen) te beheren verhardingen liggen, waar beperkingen aan middelgebruik gesteld zijn, waar te beschermen oppervlakte- en grondwater ligt en of er nog lokaal specifieke inperkingen aan inzet middelen en methoden zijn. Kaartmateriaal wordt aangeleverd door de opdrachtgever voor aanvang van het werk, of wordt door de uitvoerder zelf bepaald voor aanvang van het werk (zie verder punt c onder 1.2 registraties).</p> <p>b. Meerdere kleinere locaties kleiner dan 1 hectare kunnen worden samengebracht tot één werkeenheid van maximaal 25 ha. Het moet aantoonbaar zijn dat aansturing van het werk op al deze locaties en registratie daarvan centraal plaatsvinden (Zie Bijlage 1).</p> <p>c. Voor aanvang van het werk dient per werkeenheid het oppervlak waar op chemische wijze onkruid wordt beheerd vanuit wettelijk en contractueel perspectief te zijn bepaald. Areaalcijfers worden aangeleverd door de opdrachtgever voor aanvang van het werk, of worden door de uitvoerder zelf bepaald of geschat voor aanvang van het werk.</p> <p>d. Indien opgegeven kaartmateriaal niet overeenkomt met de praktijk of niet voldoet aan bovengenoemde criteria, dan dient de uitvoerder dit door te geven aan de opdrachtgever.</p> <p>e. De operationele planning en het meer algemene gewasbeschermingsplan is bekend gemaakt bij het uitvoerende personeel.</p> <p>f. In geval van uitbesteding aan derden moeten de relevante criteria worden opgenomen in de opdrachten en bestekken.</p>	<p>Indien van geaudite locaties de oppervlakte door de uitvoerder is geschat, moet de certificatie-instelling een steekproef uitvoeren van de betreffende locatie(s) waarbij de toepasser door meting of digitale oppervlakteberekening (bv met Google Earth) moet aantonen dat men op de betreffende locatie binnen de gestelde normen blijft met een maximale afwijking van 10%.</p>	
1.2	<p>Registraties De milieucoördinator of gedelegeerd persoon binnen het certificaathoudende bedrijf of organisatie definieert de werkeenheden en zorgt dat bij aanvang van de werkzaamheden in een werkeenheid een dossier van de werkeenheid beschikbaar is met de volgende informatie:</p> <p>a. Algemene informatie over de werkeenheid zoals naam en adressering van werklocatie(s) en opdrachtgever(s). Bij samengestelde werkeenheden dient van elk deelproject deze informatie beschikbaar te zijn.</p> <p>b. Areaalcijfers van te beheren gesloten, halfopen verhardingen per werkeenheid. De opdrachtgever van het werk is (volgens de UAV, 1989, uniforme administratieve voorwaarden) verantwoordelijk voor aanlevering van precieze gegevens over oppervlakten en type verhardingen. Indien de opdrachtgever deze gegevens niet</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>aanlevert dient de inventarisatie van het terrein(type) en bijbehorende oppervlakte(s) voorafgaande aan de werkzaamheden plaats te vinden. Deze inventarisatie dient op papier te worden vastgelegd.</p> <p>c. Bij projecten (individuele opdrachten) met meer dan 1 ha te beheren halfopen verhardingen in gerioleerd stedelijk gebied of industrieterrein dient een plattegrond (of situatieschets op minimaal A4-formaat) beschikbaar te zijn met daarop inzichtelijk de ligging van de verhardingen en oppervlaktewater. De opdrachtgever van het werk is verantwoordelijk voor aanlevering van plattegronden. Als de opdrachtgever hier in gebreke blijft, dient de uitvoerder een plattegrond voorafgaande aan de werkzaamheden (of situatieschets op minimaal A4-formaat) uit te werken. Op de plattegrond of situatieschets staan de locaties aangemerkt waar volgens de criteria in criterium 1.5 wel en niet met middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding gespoten mag worden.</p> <p>Per werkeenheid dient tot slot, indien van toepassing, de volgende informatie te worden geregistreerd:</p> <p>d. Eventuele klachten en meldingen van de opdrachtgever of derden in relatie tot de uitgevoerde onkruidbestrijding en de afhandeling daarvan dienen bij het dossier van een werkeenheid gevoegd te worden tezamen met wijze van afhandeling. Indien de uitvoerder niet verantwoordelijk is voor de betreffende klacht dan kan deze vanzelfsprekend worden doorverwezen naar de verantwoordelijke organisatie.</p> <p>e. De opdrachten en bestekken in geval van uitbesteding naar derden waarin relevante criteria zijn opgenomen (in geval van terreineigenaar). De opdrachtbrief met daarop vermeld het te beheren oppervlak van de opdrachtgever (in die gevallen dat de terreineigenaar niet de uitvoerder is). De milieuoördinator dient jaarlijks deze registraties in het centrale archief te actualiseren.</p> <p>Voorwaarde voor vermelding van vestigingen op het certificaat: Vestigingen van een certificaathouder kunnen op het certificaat worden vermeld indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er dient op het hoofdkantoor een centrale registratie van de vereiste registraties van alle vestigingen aanwezig te zijn. • Een vestiging moet aannemelijk kunnen maken dat het toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding in haar takenpakket heeft. Bij de (initiële) 		

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>audit dient het daarvoor over de noodzakelijke registraties van uiterlijk de voorgaande werkperiode te beschikken en er dient minimaal 1 gekwalificeerde toepasser beschikbaar te hebben. Indien na certificatie een vestiging langer dan 2 jaar geen toepassingsactiviteiten uitvoert dan wordt het van het certificaat te worden verwijderd. Opname op het certificaat is weer mogelijk indien na initiële controle wordt aangetoond dat aan de eisen wordt voldaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien één van de vestigingen niet voldoet aan de criteria kan het certificaat van het bedrijf (en daarmee van alle vestigingen worden ingetrokken). 		
1.3	<p>Verhardingen waarop niet mag worden gespoten met gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding Zie ook criterium 1.9 punt g wat betreft onkruidstrijkers en selectors. Voor deze apparatuur gelden minder zware criteria.</p> <p>a. Er mag geen onkruidbestrijdingsmiddel op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding worden gespoten op verharde taluds die afspoelen naar oppervlaktewater. Houdt een spuitvrije zone aan van 1 meter vanaf de insteek⁶.</p> <p>b. Er mag geen onkruidbestrijdingsmiddel op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding worden gespoten op verhardingen die afspoelen naar een punt in stromend oppervlaktewater dat via een open verbinding 10 kilometer stroomopwaarts ligt van een innamepunt voor drinkwaterproductie. Indien de stroomsnelheid kleiner is dan 0,05 km/uur (0,01 m/s), mag een middel op basis gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding niet worden gespoten binnen een straal van 1 km tot het inname-punt (zie Bijlage 1).</p> <p>c. Er mag geen onkruidbestrijdingsmiddel op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding worden gespoten op verhardingen binnen 1 meter van de insteek vanaf het oppervlaktewater.</p> <p>d. Bij het toepassen van onkruidbestrijdingsmiddelen gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding moet een spuitvrije zone van 1 m rondom regenwaterafvoerkolken zoals</p>	<p>Administratief wordt geaudit met behulp van de registraties of:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De uitvoering van toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden. - Indien kolken worden bespoten of afstemming heeft plaatsgevonden met toepassingen op het uitgevoerde veegbeheer <p>Jaarlijks wordt fysiek geaudit of de toepassing op een locatie volgens gestelde eisen plaatsvindt; steekproefsgewijs wordt op locaties geaudit waar geen gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding is toegestaan. Deze locaties worden fysiek geaudit. Indien de controlerende instelling dit noodzakelijk acht (bijvoorbeeld omdat er bespoten beplanting lijkt te staan) kan een residu monster worden genomen (zie Bijlage 1).</p> <p>Op twee locaties waar geen gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding is toegestaan worden geaudit.</p>	Major

⁶ De insteek is het begin van het talud, daar waar het horizontale vlak van het maaiveld overgaat in de helling naar het oppervlaktewater. De spuitvrije zone is de horizontale strook van 1 meter breed vanaf de insteek.

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>straat- en trottoirkolken worden aangehouden.</p> <p>e. Op gesloten verhardingen is het gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding slechts toegestaan op 1% van het totaal areaal aan gesloten verhardingen. Het gaat hierbij om bestrijding van onkruiden op randstroken van gesloten verhardingen en scheuren of gaten in gesloten verhardingen waarop onkruid groeit. Als dit aanleiding geeft tot bestrijding, dan mag op deze plekken binnen gesloten verhardingen een onkruidbestrijdingsmiddel op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding worden toegepast binnen de criteria die voor halfopen verhardingen gelden.</p> <p>f. Het is niet toegestaan om 4 dagen voor of na een veegbeurt onkruidbestrijdingsmiddelen in te zetten op verhardingen</p> <p>g. In grondwaterbeschermingsgebieden mag gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding ingezet worden. Dit geldt voor alle verhardingen.</p>		
<p>1.4</p>	<p>Registraties De milieucoördinator dient ervoor te zorgen dat de registraties binnen 2 weken na afronding van de toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding in een werkrunde binnen een werkeenheden in het centrale archief geactualiseerd te zijn. De milieucoördinator houdt daarbij de tot dan toe gebruikte hoeveelheid gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per werkeenheden bij en onderneemt actie bij (mogelijke) overschrijding.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	<p>Major</p>
<p>1.5</p>	<p>Maximaal toegestane gebruikshoeveelheden Op halfopen verhardingen mag op jaarbasis maximaal 360 g gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per ha verharding worden gebruikt en maximaal 216 g gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per ha per werkrunde. Het etiketvoorschrift van de gebruikte middelen is leidend voor de doseringseis waarop men gecertificeerd wordt.</p> <p>a. Op halfopen verhardingen (zie Bijlage I voor toelichting) mag op jaarbasis maximaal 360 g gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per ha verharding worden gebruikt en maximaal 216 g gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding/ha per werkrunde. Het jaarlijkse gebruiksmaximum van 360 g gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per ha wordt getoetst door de absolute hoeveelheid gebruikt middel te delen door het te beheren</p>	<p>Administratief wordt geaudit met behulp van de registraties of de uitvoering van chemisch beheer conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden: hoeveelheid, berekening gebruik per hectare volgens vastgestelde berekeningswijze.</p>	<p>Major</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>oppervlak halfopen verhardingen en maximaal tot 1% van het areaal gesloten verhardingen in de werkopdracht(en) van de werkeenheid.</p> <p>b. Het areaal gesloten verhardingen (de overige $\geq 99\%$) binnen een werkeenheid mag niet meegeteld worden bij de bepaling van maximaal gebruik per jaar en werkronde in een werkeenheid. Criterium 1.3 punt e definieert de uitzonderingen.</p> <p>c. Eventuele toepassing van middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op onkruid langs randstroken van gesloten verhardingen of op onkruid dat groeit in gaten van gesloten verhardingen valt onder het WG/GA-voorschrift 'max. 2 % concentratie' bij spuittoepassing of vergelijkbaar bij aanstrijken of aanstippen.</p> <p>Bij de berekening van het maximale gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding in een werkeenheid onder dit certificaat moet worden uitgegaan van de volgende oppervlakte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ de oppervlakte verhardingen waarop op chemische wijze onkruid beheerd wordt vanuit wettelijk en contractueel perspectief: <p><u>Inclusief:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ alle oppervlakte halfopen verhardingen waarbij alle oppervlakte van de uitzonderingen bij criterium 1.3 punt a (taluds), punt c (1 meter zone tot insteek) en punt d (1 meter zone rondom kolken) meegerekend worden; <p><u>Exclusief:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ de oppervlakte gesloten verhardingen; ◆ de oppervlakte verhardingen die afspoelen naar een punt in stromend oppervlaktewater dat via een open verbinding 10 kilometer stroomopwaarts ligt van een innamepunt voor drinkwaterproductie (criterium 1.3 punt b); ◆ de oppervlakte verhardingen waaraan expliciet de opdracht is gegeven dat onkruidbestrijding op die verharding volledig chemievrij plaats dient te vinden; ◆ de oppervlakte verhardingen die op initiatief van de opdrachtnemer chemievrij beheerd wordt voor zo ver niet vallend onder criterium 1.3 punten a, c en d; ◆ de oppervlakte open verhardingen. <p>Al het gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen in de werkeenheid door de uitvoerder moet zijn geregistreerd. Alleen het gebruik op de te beheren oppervlakten, zoals</p>		

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	bepaald conform het vereiste hierboven, is onderdeel van de berekening van het maximale gebruik. Toetsing van de gebruiksnorm door de certificatie-instelling wordt gedaan op werkeenhedeniveau.		
1.6	<p>Registraties</p> <p>Per werkeenheden dient in het seizoen de volgende informatie te worden geregistreerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Registreer de naam of namen van de toepasser(s) van onkruidbestrijdingsmiddelen. Voeg Bewijzen van vakbekwaamheid (kopieën) toe aan het dossier per werkeenheden voor zover niet opgenomen in een apart werkeenhedenoverkoepelend dossier. Die registraties mogen werkeenhedenoverkoepelend gearhiveerd worden. 2. <ol style="list-style-type: none"> a. Registreer per werkdag de hoeveelheid toegediend onkruidbestrijdingsmiddel(en) en eventueel hulpstoffen (zie Bijlage 1) per werkeenheden via de DOB-registratiemodule of vergelijkbaar systeem. (leg de hoeveelheid per oppervlakte-eenheid herleidbaar naar actieve stof per hectare halfopen en gesloten verharding en datum en volledige middelnaam vast. Aantekeningen over gebruik in een logboek, spuitboek of op registratieformulier zijn ook toegestaan en kunnen projectoverstijgend zijn (bijvoorbeeld bij werkzaamheden binnen samengestelde werkeenheden). Dagregistraties dienen binnen twee weken na afronding van een werkronde aangeleverd en verwerkt te worden door de milieucoördinator of gedelegeerd persoon in het centrale registratiesysteem ten behoeve van evaluatie of niet meer gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding dan toegestaan wordt gebruikt op halfopen en gesloten verhardingen binnen de werkeenheden. Deze evaluatie wordt aan het dossier van de betreffende werkeenheden toegevoegd. Bewaar dagregistraties minimaal 5 jaar. Een toepasser die in opdracht gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen toepast/gaat toepassen dient met de opdrachtgever overeen te komen dat deze geïnformeerd wordt ten aanzien van alle door derde toegepaste hoeveelheden en de voorgenomen toepassingen daarvan door derden. De toepasser dient aan te tonen dat het totale (voorgenomen) gebruik op een bepaalde 	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>oppervlakte binnen de maximaal toegestane hoeveelheid blijft.</p> <p>b. Aanvullend op de wettelijk verplichte inkoop/voorraad administratie wordt de jaarbalans van de aan- en verkoop aan het dossier toegevoegd van een werkeenheid of aan het werkeenheidoverkoepelende dossier. Op het moment van een aangekondigde audit moet de certificaathouder een actuele inkoop/voorraad administratie kunnen overleggen.</p> <p>Al het gebruik van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen in de werkeenheid door de toepasser moet zijn geregistreerd. Alleen het gebruik op de meegerekende oppervlakten is onderdeel van de berekening van het maximale gebruik. Toetsing van de gebruiksnorm door de certificerende instelling wordt gedaan op werkeenheidniveau.</p> <p>De milieucoördinator dient zorg te dragen dat de registraties binnen 2 weken na afronding van de toepassing van middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding in een werkronde binnen een werkeenheid in het centrale archief geactualiseerd te zijn. De milieucoördinator houdt daarbij de tot dan toe gebruikte hoeveelheid gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per werkeenheid bij en onderneemt actie bij (mogelijke) overschrijding.</p>		
1.7	<p>Weersomstandigheden</p> <p>Wanneer volgens de lokale weersverwachting voor de komende 24 uur in 3-uursblokken meer dan 1 millimeter neerslag wordt voorspeld en de kans op neerslag > 40% is, mag geen onkruidbestrijding met middelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding worden uitgevoerd. Stem de dosering af op de onkruid- en weersituatie, de toedieningstechniek en overige afspraken. Toepassing is niet toegestaan bij voorspelde temperaturen op 1.5 m > 25 °C en voorspelde windsnelheden > 5 m/s (> 4 Bft). Indien voor deze twee laatste onderdelen kan worden aangetoond dat lokale omstandigheden anders waren dan geëist dan kan van de voorspelling worden afgeweken.</p> <p>De behandeling met onkruidbestrijdingsmiddelen vindt niet plaats wanneer het onkruid zodanig nat is van regen of dauw dat het</p>	<p>Administratief wordt geaudit met behulp van de registraties of de uitvoering van toepassing gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden of toepassingen van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding in bij juiste weersomstandigheden heeft plaatsgevonden.</p>	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>onkruidbestrijdingsmiddel van de planten afloopt. Bovenstaande dient te worden aangetoond met behulp van een (DOB)-weerfax, van GEWIS, Agrovison, MeteoVista of andere door het College van Deskundigen van SMK erkende weervoorspelling (zie Bijlage I). Een buienradar kan niet worden gebruikt om te bepalen of er mag worden toegepast.</p> <p>Er dient een weersvoorspelling te worden gebruikt van vlak voor de betreffende werkdag (vanaf 06.00 uur op de betreffende dag). Een weersvoorspelling vanaf 06.00 uur op de dag vóór de betreffende werkdag mag worden gebruikt indien geen weerfax op de dag zelf beschikbaar is. Voor onkruidstrijkers en andere door het College van Deskundigen van SMK erkende technieken met verbeterde selectiviteit geldt een kortere periode voor het criterium 'kans op neerslag' (15 of 6 uur i.p.v. 24 uur (zie Bijlage I)).</p>		
1.8	<p>Registraties Registreer de weersvoorspelling(en) van die dag(en) waarop gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding is ingezet in een werkeenheid. De weersvoorspelling moet lokaal (zie bijvoorbeeld de regio-indeling op http://www.dob-verhandingen.nl/nl/Producten+en+diensten/DOB-weerfax.htm of vergelijkbaar) en actueel zijn (vanaf 06.00 op de betreffende dag of vanaf 06.00 uur op de dag vóór de betreffende werkdag indien geen weerfax op de betreffende dag beschikbaar is). De voorspelling bevat gegevens over de te verwachten kans op neerslag (%), hoeveelheid neerslag (mm), temperatuur en windsnelheid bevatten in 3-uursblokken (zie Bijlage I). Voeg deze informatie bij het dossier van een werkeenheid op dagbasis.</p> <p>De milieucoördinator dient zorg te dragen dat de registraties binnen 2 weken na afronding van de toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding in een werkronde binnen een werkeenheid in het centrale archief geactualiseerd te zijn. De milieucoördinator houdt daarbij de tot dan toe gebruikte hoeveelheid gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding per werkeenheid bij en onderneemt actie bij (mogelijke) overschrijding.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major
1.9	<p>Apparatuur en toepassing a. Voor de toepassing wordt onderscheid gemaakt tussen voertuig- en handgedragen toedieningsmethoden. Een overzicht staat in Bijlage I. Gebruik van handgedragen apparatuur zoals strijkers,</p>	Administratieve audit van de keuringsrapporten, inclusief afgiftedatum, van alle te gebruiken voertuiggedragen spuitapparatuur en onderhoudsrapporten. Fysieke wordt de sticker op de	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>sputlans, schijfvernevelaar of selector mag alleen op moeilijk bereikbare plaatsen (zie Bijlage I).</p> <p>b. De maximum rijsnelheid tijdens spuittoepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding bedraagt 10 km/uur bij emissie kritische plaatsen als kolken en nabijgelegen oppervlaktewater.</p> <p style="padding-left: 20px;">a. Bij gebruik van leidingwater dient de informatie over hardheid van het leidingwater per gemeente waarin wordt toegepast te zijn nagevraagd bij het ter plaatse leverende waterleidingbedrijf of via internet worden achterhaald via http://hardheidwater.nl/.</p> <p>c. Bij gebruik van oppervlaktewater dient de hardheid van het water periodiek te worden bepaald met teststrips. De betreffende informatie over water op een bepaalde locatie mag maximaal 3 jaar oud te zijn. Indien uit de informatie blijkt dat de hardheid van het water hoger is dan toegestaan (> 12 °d) dan dient het water te worden onthard. Met behulp van teststrips of –flacons (hierbij bepaalt de kleuromslag in de spuitoplossing de juiste dosering van de ontharder) wordt bepaald of het ontharde water de maximale hardheid niet overschrijdt.</p> <p>d. Het vullen van spuit- of strijkapparatuur met onkruidbestrijdingsmiddelen vindt plaats op een vloeistofkerende vloer (waarbij absorptiemateriaal beschikbaar is om een eventuele morsing op te ruimen) Of op (half)open verhardingen of open grond op een plek waar het niet aannemelijk is dat water afstroomt (via riool) naar oppervlaktewater. Deze plaats is minimaal 10 m van regenwaterafvoerkolken of oppervlaktewater. Het reinigen van spuit- of strijkapparatuur vindt plaats op een vloeistofdichte vloer met een opvanginrichting die niet afwatert op oppervlaktewater of riool. Of op open grond op een plek waar het niet aannemelijk is dat water afstroomt (via riool) naar oppervlaktewater. Deze plaats is minimaal 10 m van regenwaterafvoerkolken of oppervlaktewater.</p> <p>e. Gebruik beschermkappen om druppeldrift bij spuittoediening via voertuiggedragen apparatuur tegen te gaan. Dit geldt ook voor schijfvernevelaars. Alleen in uitzonderingssituaties bij obstakels mag een deel van de kap tijdelijk weggenomen worden. Dit criterium is niet van toepassing op de spuitlans.</p> <p>f. Op de locaties genoemd onder criterium 1.3 punten a, b, c en d mogen wel onkruidstrijkers (aanstrijken met</p>	<p>voertuigspuitapparatuur geaudit op geldigheid. Tevens administratieve audit van registraties met betrekking tot de hardheid van het water. Fysiek wordt steekproefsgewijs op locaties geaudit of de uitvoering van toepassing van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding met de juiste apparatuur en op de juiste wijze heeft plaatsgevonden.</p>	

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding) of selectors (aanstippen met gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding) maar geen spuitssystemen worden toegepast.</p>		
<p>1.10</p>	<p>Registraties Registreer de toepassingsmethode(n) (gebruikte methoden, data, testverslagen en keuringbewijzen) per werkeenheid. Voor toelichting op keuringsbewijzen, zie criterium 1.9. Registreer gegevens over de hardheid van het water dat gebruikt wordt voor toediening van gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding binnen een werkeenheid plus een eventueel plan van aanpak of verbeterplan indien de hardheid van het water boven de norm ligt (zie criterium 1.9 punt d). De gegevens dienen iedere 5 jaar en bij elke wijziging van gebruikte apparatuur en water te worden geüpdatet en beschikbaar te zijn per werkeenheid. Desgewenst kunnen keuringbewijzen van apparatuur en gegevens over hardheid van water in een werkeenheidoverkoepelend dossier gearchiveerd worden.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	<p>Major</p>
<p>Aanvullende onkruidbestrijding op verhardingen</p>			
<p>1.11</p>	<p>Op halfopen verhardingen mag op jaarbasis maximaal 360 g glyfosaat per ha verharding worden gebruikt (1 l Roundup Evolution of 0,75 l Roundup PowerMax) en maximaal 216 g glyfosaat per ha per werkkronde.</p>		
<p>1.12</p>	<p>Aanmelden: Er zijn twee mogelijkheden voor het aanvragen van het certificaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Voor het gehele gebied dat valt binnen de verantwoordelijkheid van de terreineigenaar of de aangewezen rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de in de criteria relevante beheeractiviteiten. o Voor een begrensde eenheid welke valt binnen de verantwoordelijkheid van de terreineigenaar of de aangewezen uitvoerder van de in de criteria relevante beheeractiviteiten. In dit geval moet minimaal worden voldaan aan de volgende criteria: <ol style="list-style-type: none"> 1. De terreinen die onder het certificaat vallen hebben een duidelijke begrenzing⁷. 2. Er is kaartmateriaal aanwezig van alle terreinen, met daarop aangegeven de begrensde locatie en de oppervlakte van de 	<p>Administratief wordt geaudit of aan de gestelde criteria wordt voldaan.</p>	<p>Major</p>

⁷ Bijvoorbeeld vastgelegd in het bestemmingsplan, of op basis van contracten of pachtovereenkomsten.

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>locatie.</p> <p>3. Het beheer van de begrensde eenheid zoals gedefinieerd onder punt 1 dient in zijn geheel te worden gecertificeerd.</p> <p>4. Communicatie over het certificaat mag nadrukkelijk alleen gaan over de begrensde terreinen.</p> <p>5. In geval van uitbesteding van de werkzaamheden aan derden moeten de relevante criteria worden opgenomen in de opdrachten en bestekken.</p>		
<p>1.13</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Flumioxazin maximaal eenmaal per jaar toepassen (max. 1,2 kg product ha en ondergronden van gestort materiaal zoals zand, grind ed. worden afwijkend van de definities van verhardingen in dit certificatieschema, maar in overeenstemming met het Ctgb als niet-verharding beschouwd) - Ultima mag op tijdelijk onbeteelde terreinen worden toegepast (alleen op half openverhardingen/open verhardingen en onverhard). - Cito Global mag worden toegepast op permanent onbeteelde terreinen (gesloten verhardingen/half openverhardingen/open verhardingen en onverhard). Toepassing van Cito Global Herbicide dient in aansluiting op het gebruiksvoorschrift plaats te vinden conform de randvoorwaarden die gesteld worden aan de toepassing van glyfosaat (registratie/weerfax) op halfopen en gesloten verhardingen plaats te vinden. Hierbij mag niet meer toegepast wanneer voor de komende 6 uur meer dan 1 millimeter neerslag wordt voorspeld en de kans op neerslag > 40% volgens lokale weersverwachting. - 	<p>Administratieve audit conform beoordelingsrichtlijnen 'Toepassing gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen' ten aanzien van overige toegestane onkruidbestrijdingsmiddelen.</p> <p>Jaarlijks wordt fysiek op locaties geaudit of de toepassing op een locatie volgens de gestelde eisen plaatsvindt. Indien de controlerende instelling dit noodzakelijk acht kan een residu monster worden genomen(zie Bijlage 1).</p>	<p>Critical major</p>
<p>1.14</p>	<p>In de uitzonderingssituaties geldt voor de totale hoeveelheid aan onkruidbestrijdingsmiddel op het totaal te beheren areaal verhardingen is op halfopen verhardingen maximaal 360 g en op open verhardingen maximaal 1440 g actieve stof per ha per jaar (exclusief toepassing Ultima en Cito).</p> <p>In de uitzonderingssituaties geldt een gebruikmaximum van 2160 g op open verhardingen. Het gesommeerde gebruik van glyfosaat, en flumioxazin mag het genoemde maximum niet overstijgen.</p> <p>In geval van toepassing van Ultima mag maximaal 16 liter/ha per werkronde en maximaal 32 liter bij maximaal 2 werkrondes worden toegepast.</p>	<p>Administratieve audit conform beoordelingsrichtlijnen 'Toepassing gewasbeschermingsmiddel voor onkruidbestrijding op verhardingen' ten aanzien van overige toegestane onkruidbestrijdingsmiddelen.</p> <p>Jaarlijks wordt fysiek op locaties geaudit of de toepassing op een locatie volgens de gestelde eisen plaatsvindt. Indien de controlerende instelling dit noodzakelijk acht kan een residu monster worden genomen(zie Bijlage 1).</p>	<p>Critical major</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
1.15	In grondwaterbeschermingsgebieden mag geen onkruidbestrijdingsmiddel ingezet worden. Dit geldt voor alle verhardingen.	Indien geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt dan wordt bij de veldaudit steekproefsgewijs gekeken of er indicaties zijn dat er bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt. Indien de controlerende instelling dit noodzakelijk acht kan een residu monster worden genomen (zie Bijlage 1).	Critical major
1.16	<p>Registraties</p> <p>Inkoop en voorraad van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (inclusief biologische middelen) moeten worden geregistreerd en jaarlijks geactualiseerd op het moment van de audit.</p> <p>Het verbruik (gram actieve stof, dosering, oppervlak, datum, volledige middelnaam, naam toepasser), reden van toepassing moet na iedere werkronde per locatie worden geregistreerd via de DOB-registratiemodule of vergelijkbaar en voorzien zijn van een handtekening of paraaf van de uitvoerder en milieucoördinator.</p> <p>Per locatie registreren hoeveel werkronde er per jaar zonder gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen worden toegepast en/of gebruik van brandstof ten behoeve van niet-chemische onkruidbestrijding. Tevens dient het veegregiem dat wordt aangehouden te worden geregistreerd.</p> <p>Registraties moeten binnen 2 weken na afronding van de toepassing in het centrale archief geactualiseerd te zijn.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major